

Onderzoek samenhang arbocatalogus en branche RI&E

Den Haag, 19 mei 2017

16.A1600008499.D5

Onderzoek samenhang arbocatalogus en branche RI&E

KPMG Advisory N.V.

19 mei 2017

Referentie: A1600008499.D5

Onderzoek samenhang arbocatalogus en branche RI&E

KPMG Advisory N.V.
Public Sector

Managementsamenvatting

Achtergrond

Sinds 1 januari 2007 is de arbeidsomstandighedenwetgeving gewijzigd en hebben werkgevers en werknemers (sociale partners) een grotere verantwoordelijkheid gekregen bij het vormgeven van het arbeidsomstandighedenbeleid op sectoraal niveau. Voor deze vorm van zelfregulering hebben de sociale partners onder andere de volgende twee instrumenten tot hun beschikking:

- Arbocatalogus. In een arbocatalogus beschrijven werkgevers en werknemers binnen een sector op eigen initiatief hoe ze zullen voldoen aan doelvoorschriften (norm in de wet) van de overheid voor gezond en veilig werken.
- Branche risico-inventarisatie en -evaluatie (branche RI&E). Een RI&E is een voor werkgevers verplicht middel om de gezondheid en veiligheid te bevorderen. Elk bedrijf met personeel moet (laten) inventariseren of het werk gevaarlijk of ongezond kan zijn voor medewerkers. Middels een Plan van Aanpak moet worden uitgewerkt op welke wijze veilig en gezond werken bevorderd kan worden. De risico-inventarisatie en-evaluatie moet worden getoetst door een arbodienst of arbodeskundige. Een branche RI&E helpt werkgevers bij het opstellen van een bedrijfs RI&E.

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) wil zelfregulering bevorderen en heeft daarom continu aandacht voor verbetering van deze instrumenten. In de afgelopen periode heeft SZW vanuit het veld signalen ontvangen dat beide instrumenten niet optimaal functioneren in samenhang met elkaar. Vanuit het doel om goede arbeidsomstandigheden op de werkvloer te bevorderen is eventuele overlap en verwarring onwenselijk voor de effectiviteit van beide instrumenten.

SZW heeft KPMG gevraagd om een onderzoek uit te voeren naar de samenhang tussen de arbocatalogus en de branche RI&E, hoe deze kan worden verbeterd en hoe het gebruik van beide instrumenten kan worden gestimuleerd. KPMG heeft voor dit onderzoek de volgende vraagstelling gehanteerd:

Hoofdvragen	Deelvragen
Hoe kan de samenhang tussen de arbocatalogus en de branche RI&E worden verbeterd?	1. Wat is de dekingsgraad van de arbocatalogi en van de branche RI&E? Welke sectoren hebben arbocatalogi en/of branche RI&E en welke niet?
	2. In hoeverre is er inhoudelijk overlap tussen de arbocatalogi en de branche RI&E?
	3. Hoe kan de samenhang tussen de branche RI&E en de arbocatalogi worden verbeterd?
Hoe kan het gebruik van beide instrumenten worden gestimuleerd?	4. Hoe kunnen arbocatalogi en (branche) RI&E actueel en levend worden gehouden?
	5. Hoe kan de effectiviteit van de arbocatalogi en de branche RI&E worden verbeterd?
	6. Hoe kunnen bedrijven worden gestimuleerd om meer gebruik te maken van de arbocatalogi en de branche RI&E?
	7. Is het mogelijk om de beide instrumenten te integreren? Zo ja, op welke wijze? Is hier draagvlak voor?

Tabel 1. Overzicht hoofd- en deelvragen.

Onderzoek samenhang arbocatalogus en branche RI&E

KPMG Advisory N.V.
Public Sector

Reikwijdte en aanpak

In dit onderzoek zijn de mogelijkheden om het gebruik van en de samenhang tussen de arbocatalogus en de branche RI&E te verbeteren in kaart gebracht. Om inzicht te verkrijgen is gekeken naar de ervaringen die bedrijven hebben met 163 beschikbare arbocatalogi¹ en de voor 188 branches beschikbare branche RI&E's, waarvan voor 121 branches het instrument erkend is².

Om een representatief beeld te krijgen van de ervaring van bedrijven met de arbocatalogus en branche RI&E is tijdens het onderzoek door TNS Nipo een webenquête uitgevoerd. Deze laat zien dat zowel gebruikers als niet-gebruikers van de instrumenten dezelfde aandachtspunten benoemen. Op basis van de inzichten uit de webenquête en na een verkennend vooronderzoek is in overleg met SZW en de begeleidingsgroep een selectie gemaakt van vijf branches (Banden en wielenbranche, Detailhandel, Horeca, Metaal en Transport & logistiek) om in meer detail te kijken naar de ervaring en het gebruik van beide instrumenten. In iedere branche is gesproken met de branchevereniging, een werknemersorganisatie en een viertal bedrijven. Bij de selectie van de bedrijven is rekening gehouden met het aantal medewerkers, om zo te spreken met bedrijven die gebruik kunnen maken van de branche RI&E zonder de verplichte toetsing. Gedurende het onderzoek heeft rondom het selecteren van de cases en bij het valideren van analyses en conclusies afstemming met een begeleidingsgroep plaatsgevonden. Deze bestaat uit een afvaardiging van sociale partners en SZW.

Conclusies onderzoek

Dit onderzoek laat zien dat ongeveer 44% van de respondenten in de webenquête bekend is met de arbocatalogus of weet dat in de branche waarin de respondent werkzaam is geen arbocatalogus beschikbaar is. Van alle respondenten geeft 17% aan de arbocatalogus daadwerkelijk te gebruiken. Bijna 70% van de respondenten die gebruikmaken van de arbocatalogus geeft aan (zeer) positief te staan tegenover de arbocatalogus uit hun branche.

Tevens blijkt dat 59% van de respondenten bekend is met de branche RI&E of weet dat in de branche waarin de respondent werkzaam is geen branche RI&E beschikbaar is. Van alle respondenten maakt 30% gebruik van de branche RI&E. Het grootste deel (61%) van de respondenten die gebruikmaken van de branche RI&E is (zeer) positief over het instrument.

Voorgaande helpt voor een goed begrip van onderstaande conclusies uit het onderzoek.

Wat is de dekkingsgraad van de arbocatalogi en van de branche RI&E?

De dekkingsgraad van de 163 arbocatalogi bedraagt op basis van het aantal banen van werknemers 59%. De dekkingsgraad op basis van het aantal bedrijven met meer dan één werkzaam persoon bedraagt 57%. De 121 branches met een erkende branche RI&E vertegenwoordigen een brede range aan sectoren. De dekkingsgraad

¹ Een algemene verwijzing op het arboportaal naar <http://www.dearbocatalogus.nl/> en naar 'Agrarische en groene sectoren' zijn hierbij niet meegerekend.

² Stand per 1-10-2016.

Onderzoek samenhang arbocatalogus en branche RI&E

KPMG Advisory N.V.
Public Sector

wat betreft het aantal banen van werknemers voor de erkende branche RI&E bedraagt 44%. De dekkingsgraad op basis van het aantal bedrijven met meer dan één werkzaam persoon bedraagt 39%. Met de algemene MKB RIE meegerekend is de dekkingsgraad voor MKB-bedrijven 100%.

In hoeverre is er inhoudelijk overlap tussen de arbocatalogi en de branche RI&E?

Uit dit onderzoek komt naar voren dat een sterke inhoudelijke overlap bestaat tussen beide instrumenten. De informatie die in de arbocatalogus is opgenomen maakt (soms in verkorte vorm) deel uit van de branche RI&E. Sociale partners geven aan dat de inhoudelijke overlap tussen beide instrumenten logisch is, omdat de arbocatalogus de risico's bevat waarvan de sociale partners met elkaar hebben onderkend dat ze belangrijk zijn. Wel bestaan er verschillen in de formulering en reikwijdte van risico's en maatregelen tussen beide instrumenten. Bedrijven gebruiken de arbocatalogus vooral als naslagwerk en de branche RI&E vooral als praktisch hulpmiddel. De arbocatalogus biedt meer dan de branche RI&E visuele ondersteuning van de informatie in de vorm van pictogrammen, afbeeldingen, foto's en filmpjes.

Hoe kunnen arbocatalogi en (branche) RI&E actueel en levend worden gehouden?

Uit de webenquête komt naar voren dat ongeveer een kwart van de respondenten die bekend zijn met één van beide of beide instrumenten aangeeft dat de instrumenten niet actueel zijn. Hieruit valt op te maken dat ongeveer drie kwart van de bedrijven geen problemen ervaart met de actualiteit van de instrumenten. Bedrijven die in de interviews zijn gesproken, bevestigen het beeld dat de actualiteit en volledigheid van de instrumenten niet als een probleem wordt ervaren.

Voor een goede beantwoording van de vraag is van belang om kennis te hebben van de huidige wijzen waarop beide instrumenten actueel en levend worden gehouden:

- Voor erkenning van de branche RI&E is instemming nodig van ten minste één werkgeversorganisatie en van alle, bij de cao betrokken, werknemersorganisaties. Rondom het opstellen van de branche RI&E wijzen sociale partners ook een beheerder van het instrument aan. In veel gevallen is dit de branchevereniging. De beheerder onderhoudt het instrument, zorgt ervoor dat onduidelijkheden worden weggenomen en heeft de ruimte om, binnen de afgesproken mandatering, nieuwe oplossingen toe te voegen. Bij grootschalige veranderingen (actualiseren) of bij het opnieuw erkennen van het instrument is wederom instemming van de sociale partners nodig.
- De inhoud van de arbocatalogus komt tot stand na onderhandelingen tussen sociale partners. De belangen van de sociale partners variëren tussen enerzijds het borgen van de veiligheid en de gezondheid en anderzijds het beperken van de kosten die met de maatregelen gepaard gaan. De tijd die sociale partners nodig hebben om overeenstemming te bereiken is niet altijd hetzelfde. Tijdens dit onderzoek is door sociale partners aangegeven dat de doorlooptijd kan variëren van een half jaar tot een paar jaar (bijvoorbeeld de bandenkooi in de Banden en wielenbranche). Nadat sociale partners een akkoord hebben bereikt, dient vervolgens de Inspectie SZW akkoord te geven op de (aanpassingen in de) arbocatalogus.

Het gebrek aan actualiteit van de instrumenten ervaren bedrijven in de praktijk niet als een groot probleem. Zo wordt de branche RI&E over het algemeen als actueel ervaren.

Onderzoek samenhang arbocatalogus en branche RI&E

KPMG Advisory N.V.
Public Sector

Dit komt mede door de verplichting om deze eens per drie jaar te actualiseren. De arbocatalogus kent geen verplichte driejaarlijkse actualisatie, en is mede daardoor minder actueel. Bedrijven gebruiken de arbocatalogus minder frequent dan de branche RI&E en als ze de arbocatalogus gebruiken is dit vooral als naslagwerk. Hierdoor ervaren bedrijven de (gebrekkige) actualiteit van de arbocatalogus niet als een (groot) probleem. Tegelijkertijd is het wel mogelijk om de actualiteit van de arbocatalogus te verbeteren op het moment dat de afstemming tussen sociale partners versneld kan worden. Hierbij valt te leren van het proces rondom de branche RI&E waar een beheerder kleine wijzigingen (onderhoud) kan doorvoeren. Ook zorgt de verplichting om iedere drie jaar opnieuw de branche RI&E te laten erkennen ervoor dat de branche RI&E minimaal eens in de drie jaar wordt geactualiseerd. Eenzelfde proces is ook voor de arbocatalogi denkbaar.

Hoe kan de effectiviteit van de arbocatalogi en de branche RI&E worden verbeterd? Hoe kunnen bedrijven worden gestimuleerd om meer gebruik te maken van de arbocatalogi en de branche RI&E?

Op het moment dat in een branche een arbocatalogus of een branche RI&E aanwezig is, spelen twee aspecten een belangrijke rol bij het vergroten van het gebruik en de effectiviteit ervan:

1. De bekendheid van de instrumenten en daarmee het inzicht in het nut en de noodzaak (toegevoegde waarde) van het gebruik van de instrumenten. Hierbij is communicatie vanuit de rijksoverheid en vanuit brancheverenigingen cruciaal. Het vergroten van de bekendheid van beide instrumenten kan door:
 - a. algemene communicatie vanuit de overheid richting bedrijven over het belang van veilig en gezond werken en hoe het gebruik van de arbocatalogus en de branche RI&E daaraan een bijdrage kan leveren. Een campagne vanuit de rijksoverheid kan hierbij helpen. Tevens hebben alle bedrijven in Nederland te maken met de Kamer van Koophandel (KvK). De KvK zou dan ook een geschikte organisatie zijn om in de communicatie richting bedrijven – bijvoorbeeld bij de start van een bedrijf of periodiek – aandacht te besteden aan de verplichtingen rondom veilig en gezond werken en de bijdrage die de arbocatalogus en de branche RI&E hieraan kunnen leveren;
 - b. de belangrijke rol die de branchevereniging kan spelen in het informeren van haar leden over relevante ontwikkelingen rondom veilig en gezond werken. Naast communicatie vanuit brancheverenigingen gaat het hierbij ook om actieve ondersteuning bij het goed gebruiken van de instrumenten. Brancheorganisaties kunnen het hebben van een RI&E tevens als voorwaarde voor lidmaatschap stellen;
 - c. de communicatie over beide instrumenten vanuit de rijksoverheid en vanuit brancheverenigingen aan te laten sluiten op de belevingswereld van de ondernemers:
 - i. Veilig en gezond werken helpt om ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid (en daarmee verzuimkosten) te verminderen.

Onderzoek samenhang arbocatalogus en branche RI&E

KPMG Advisory N.V.
Public Sector

- ii. Besteed aandacht aan 'best practices'. Laat collega-ondernemers die gebruikmaken van de instrumenten aan het woord en laat hen vertellen over de wijze waarop deze hen hebben geholpen.
 - iii. Sluit aan bij de actualiteit op het moment dat zich arbeidsongevallen voordoen in de branche.
2. De gebruiksvriendelijkheid van de instrumenten. Het vergroten van de gebruiksvriendelijkheid van de instrumenten maakt het voor ondernemers eenvoudiger om kennis te nemen van de instrumenten en deze te gebruiken. Dit zorgt ervoor dat bedrijven minder tijd kwijt zijn met het gebruiken van de instrumenten. Hierdoor dalen de kosten (in geld en tijd) voor het gebruik van de instrumenten. De gebruiksvriendelijkheid is te vergroten door:
 - a. bieden van ondersteuning aan kleinere bedrijven bij het gebruiken van de arbocatalogus en branche RI&E. Dit kan door het inzetten van verbetercoaches in een branche;
 - b. hebben van een modulaire opbouw van de instrumenten. Met behulp van een aantal gerichte vragen bij de start van het gebruik van een online tool krijgt de gebruiker alleen de risico's en maatregelen te zien die voor zijn bedrijf relevant zijn;
 - c. hanteren van eenvoudig taalgebruik en visuele ondersteuning in de arbocatalogus en branche RI&E. Een 'foto' zegt soms meer dan duizend woorden, waardoor risico's en goed gebruik van maatregelen duidelijker overkomen;
 - d. zorgen voor een gebruiksvriendelijk platform. De arbocatalogus en de branche RI&E dienen altijd online beschikbaar zijn, het liefst in een gebruiksvriendelijke tool (bijvoorbeeld zoals in Metaal of Transport & logistiek beschikbaar is). Dit platform moet beschikken over een alarmeringssysteem (bij branche RI&E) dat de gebruiker herinnert bij acties die gekoppeld zijn aan het Plan van Aanpak van de branche RI&E.

Naast aandacht voor deze vier aspecten helpt het om de preventieve werking die uitgaat van een dreigende inspectie van de Inspectie SZW te vergroten. Op dit moment zijn de lage kans op een inspectie en het feit dat een bedrijf na een inspectie nog drie maanden de tijd heeft om aanpassingen door te voeren voor bedrijven een reden om niet aan de RI&E-verplichting te voldoen. Het vergroten van de inspectiecapaciteit is een kostbare aangelegenheid. Om die reden kan het verstevigen van het handhavingsregime voor bedrijven een stok achter de deur zijn. Tegelijkertijd heeft de Inspectie SZW veel kennis over incidenten die plaatsvinden. Als de inspectie hierin trends signaleert, dient zij hierover te communiceren (hoe bedrijven het risico kunnen vermijden en hierop kunnen anticiperen) richting de branche.

Onderzoek samenhang arbocatalogus en branche RI&E

KPMG Advisory N.V.
Public Sector

Hoe kan de samenhang tussen de branche RI&E en de arbocatalogi worden verbeterd? Is het mogelijk om de beide instrumenten te integreren? Zo ja, op welke wijze? Is hier draagvlak voor?

Uit het onderzoek komt naar voren dat het op verschillende manieren mogelijk is om de samenhang tussen de arbocatalogi en de branche RI&E te verbeteren, namelijk:

- *Optie 1. Samenhang verbeteren door aanbrengen van uniformiteit tussen beide instrumenten.* Bij het naast elkaar laten bestaan van de instrumenten (zonder directe digitale link of verwijzing) is van belang dat de uniformiteit en consistentie tussen beide instrumenten wordt vergroot. Dit kan door het hebben van een eenduidige opzet en vormgeving, eenduidig taalgebruik en eenduidige risicobeschrijvingen en maatregelen. In deze situatie blijven beide instrumenten los van elkaar bestaan en worden ze los van elkaar aangeboden.
- *Optie 2. Samenhang verbeteren door directe verwijzing tussen beide instrumenten.* Bij het naast elkaar laten bestaan van beide instrumenten helpt het om een expliciete verwijzing (bij digitale instrumenten een link) tussen de branche RI&E en de arbocatalogus te hebben. Gelet op de wijze waarop beide instrumenten op dit moment worden gebruikt, zou dit betekenen dat vanuit de branche RI&E verwijzingen (koppelingen/links) worden opgenomen naar de arbocatalogus. Door in de branche RI&E op deze verwijzing te klikken komt de gebruiker direct bij de gewenste informatie in de arbocatalogus uit. In deze situatie blijven beide instrumenten los van elkaar bestaan en worden ze los van elkaar aangeboden.
- *Optie 3. Arbocatalogus zowel apart als overgenomen in branche RI&E.* Net als bij de vorige opties blijven beide instrumenten naast elkaar bestaan. De relevante informatie uit de arbocatalogus wordt daarnaast inhoudelijk (voor zover relevant) overgenomen in de branche RI&E (dus niet enkel in een voetnoot of als verwijzing). Tegelijkertijd komt het signaal naar voren dat het één op één aansluiten van de arbocatalogus en de branche RI&E als lastig kan worden ervaren. Bij onderwerpen waarbij dit niet of slecht mogelijk is, is het mogelijk om specifieke onderdelen uit de arbocatalogus niet over te nemen in de branche RI&E. In de procedure van erkenning van de branche RI&E dient de keuze om specifieke onderdelen uit de arbocatalogus niet over te nemen te worden toegelicht. Dit zorgt ervoor dat een bedrijf alle informatie uit beide instrumenten in ieder geval op één plek bij elkaar heeft staan (in de branche RI&E). Hierdoor hoeft een bedrijf bij het maken van de RIE niet meer separaat de informatie uit de arbocatalogus in een ander document te zoeken. Van belang is om onderscheid te houden tussen risico's en maatregelen waarover sociale partners afspraken hebben gemaakt in het kader van de arbocatalogus en risico's en maatregelen waarvoor dit niet het geval is. Dit onderscheid is te maken door deze risico's en maatregelen apart te markeren, bijvoorbeeld met een (*) of in de vormgeving. De informatie uit de arbocatalogus wordt net als in de huidige situatie gepubliceerd in de Staatscourant. Aanvullend kunnen branches besluiten om de arbocatalogus nog apart te publiceren.
- *Optie 4. Samenhang verbeteren door integratie tot één instrument.* Integreer de arbocatalogi en branche RI&E tot één instrument. Vanuit de inhoud bezien ligt dit voor de hand. Uitgangspunt hierbij is integratie in de branche RI&E. In deze situatie blijft één instrument over dat op één locatie is te raadplegen. Belangrijk aandachtspunt hierbij is wat de Inspectie SZW als toetsingskader gaat hanteren.

Onderzoek samenhang arbocatalogus en branche RI&E

KPMG Advisory N.V.
Public Sector

Binnen het instrument dient dus duidelijk te zijn welke risico's en maatregelen deel uitmaken van het toetsingskader van de inspectie en welke niet. Net als in optie 3 kan dit bijvoorbeeld middels een (*). Bij een keuze tot verbeteren van de samenhang en eventueel integratie van beide instrumenten dient rekening gehouden te worden met het feit dat de arbocatalogus als toetsingskader voor de Inspectie SZW moet dienen. Voordat wordt overgegaan tot integratie van beide instrumenten is van belang om samen met de Inspectie SZW de impact hiervan op de invulling van de werkzaamheden door de inspectie te bepalen.

Sociale partners onderschrijven het belang van een goede samenhang tussen beide instrumenten. Gegeven het feit dat in verschillende branches relatief (omvang hangt samen met omvang van de branche) veel tijd en geld is geïnvesteerd in het ontwikkelen van beide instrumenten, is onder de sociale partners draagvlak voor optie 2 en 3, waarbij de praktische uitvoerbaarheid in het oog dient te worden gehouden³.

³ Het gaat om het verbeteren van de samenhang (aansluiting), waarbij in de uitwerking rekening wordt gehouden met het behapbaar blijven van de branche RI&E en het waarborgen van de doorwerking van wijzigingen / updates.

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	iii	
1	Achtergrond en reikwijdte	12
1.1	Aanleiding	12
1.2	Doelstelling van het onderzoek	12
1.3	Vraagstelling	13
1.4	Reikwijdte opdracht	13
1.5	Leeswijzer	13
2	Onderzoeksaanpak	15
2.1	Deskresearch	15
2.2	Dekkingsgraadanalyse	15
2.3	TNS Nipo webenquête	17
2.4	Selectie van vijf branches	18
2.5	Interviews met brancheverenigingen, werknemersorganisaties en bedrijven	19
2.6	Begeleidingsgroep	20
3	De instrumenten	21
3.1	Arbocatalogus	21
3.2	Branche RI&E	24
3.3	Overkoepelend beeld gebruik instrumenten	27
4	Samenhang instrumenten	29
4.1	Inhoudelijke overlap tussen arbocatalogus en branche RI&E	29
4.2	Verschillen tussen arbocatalogus en branche RI&E	30
4.3	Oorzaken van de verschillen tussen beide instrumenten	31
5	Mogelijkheden voor verbetering	34
5.1	Verbeteren samenhang	34
5.2	Vergroten effectiviteit en gebruik	36
5.2.1	Vergroten van de bekendheid	37
5.2.2	Verbeteren van de gebruiksvriendelijkheid	39
6	Conclusie	43
A	Bronnenlijst	48
B	Deelnemers interviews en begeleidingsgroep	49
C	Vragenlijst webenquête TNS Nipo	50

Onderzoek samenhang arbocatalogus en branche RI&E

KPMG Advisory N.V.
Public Sector

D	Overzicht van het aantal banen van werknemers en het aantal bedrijven per instrument	56
---	--	----

1 Achtergrond en reikwijdte

1.1 Aanleiding

Sinds 1 januari 2007 is de arbeidsomstandighedenwetgeving gewijzigd en hebben werkgevers en werknemers (sociale partners) een grotere verantwoordelijkheid gekregen bij het vormgeven van het arbeidsomstandighedenbeleid op sectoraal niveau. Voor deze vorm van zelfregulering hebben de sociale partners onder andere de volgende twee instrumenten tot hun beschikking:

- Arbocatalogus. In een arbocatalogus beschrijven werkgevers en werknemers binnen een sector op eigen initiatief hoe ze zullen voldoen aan doelvoorschriften (norm in de wet) van de overheid voor gezond en veilig werken.
- Branche risico-inventarisatie en -evaluatie (branche RI&E). Een RI&E is een voor werkgevers verplicht middel om de gezondheid en veiligheid te bevorderen. Elk bedrijf met personeel moet (laten) inventariseren of het werk gevaarlijk of ongezond kan zijn voor medewerkers. Middels een Plan van Aanpak moet worden uitgewerkt op welke wijze veilig en gezond werken bevorderd kan worden. De risico-inventarisatie en -evaluatie moet worden getoetst door een arbodienst of arbodeskundige. Een branche RI&E helpt werkgevers bij het opstellen van een bedrijfs RI&E.

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) wil zelfregulering bevorderen en heeft daarom continu aandacht voor verbetering van deze instrumenten. Zo is een goede samenhang tussen beide instrumenten van belang voor de effectiviteit van de instrumenten en de naleving van de RI&E en andere arbo-instrumenten. Uitgangspunt is dat dit resulteert in goede arbeidsomstandigheden op de werkvloer.

In de afgelopen periode heeft SZW vanuit het veld signalen ontvangen dat beide instrumenten niet optimaal functioneren in samenhang met elkaar. Daarnaast kan verwarring ontstaan wanneer vanuit beide instrumenten verschillende oplossingen worden aangedragen voor hetzelfde risico. Vanuit het doel om goede arbeidsomstandigheden op de werkvloer te bevorderen is eventuele verwarring onwenselijk voor de effectiviteit van beide instrumenten.

Om bovenstaande redenen heeft SZW aan KPMG gevraagd om een onderzoek uit te voeren naar de samenhang tussen de arbocatalogus en de branche RI&E, hoe deze kan worden verbeterd en hoe het gebruik van beide instrumenten kan worden gestimuleerd.

1.2 Doelstelling van het onderzoek

De doelstelling van het onderzoek betreft het in kaart brengen van de mogelijkheden om het gebruik van en de samenhang tussen de arbocatalogus en de branche RI&E te verbeteren.

Het onderzoek geeft inzicht in:

- de beschikbaarheid van de arbocatalogus en de branche RI&E;

- de ervaringen van bedrijven met beide instrumenten;
- de mogelijkheden om het gebruik van beide instrumenten te verhogen;
- de mogelijkheden om de samenhang tussen beide instrumenten te verbeteren.

1.3 Vraagstelling

De volgende vraagstelling stond in het onderzoek centraal:

Hoofdvragen	Deelvragen
Hoe kan de samenhang tussen de arbocatalogus en de branche RI&E worden verbeterd?	1. Wat is de dekkingsgraad van de arbocatalogi en van de branche RI&E? Welke sectoren hebben arbocatalogi en/of branche RI&E en welke niet?
	2. In hoeverre is er inhoudelijk overlap tussen de arbocatalogi en de branche RI&E?
	3. Hoe kan de samenhang tussen de branche RI&E en de arbocatalogi worden verbeterd?
Hoe kan het gebruik van beide instrumenten worden gestimuleerd?	4. Hoe kunnen arbocatalogi en (branche) RI&E actueel en levend worden gehouden?
	5. Hoe kan de effectiviteit van de arbocatalogi en de branche RI&E worden verbeterd?
	6. Hoe kunnen bedrijven worden gestimuleerd om meer gebruik te maken van de arbocatalogi en de branche RI&E?
	7. Is het mogelijk om de beide instrumenten te integreren? Zo ja, op welke wijze? Is hier draagvlak voor?

Tabel 2. Overzicht hoofd- en deelvragen.

1.4 Reikwijdte opdracht

- Het onderzoek heeft zich uitsluitend gericht op de arbocatalogus en de branche RI&E. Andere arbo-instrumenten vallen buiten de scope van het onderzoek.
- Het doel van het onderzoek was niet om de effectiviteit van beide instrumenten in de huidige situatie te meten. Het onderzoek was geen effectenonderzoek. Er worden dan ook geen uitspraken gedaan over de effecten van de instrumenten op de arbeidsomstandigheden.
- Tijdens het onderzoek heeft afstemming plaatsgevonden met werkgeversorganisaties en werknemersorganisaties, verenigd in een begeleidingsgroep. Met deze begeleidingsgroep zijn de (concept)inzichten vanuit het onderzoek besproken en gevalideerd.
- Er heeft geen accountantscontrole plaatsgevonden; derhalve wordt geen accountantsverklaring afgegeven op de in de rapportage opgenomen data.

1.5 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de onderzoeksaanpak van het onderzoek. De gehanteerde onderzoeksmethoden worden in dit hoofdstuk toegelicht. Hierna volgt in hoofdstuk 3 een beschrijving van de achtergrond, de beschikbaarheid, de bekendheid en het

gebruik van de arbocatalogus en branche RI&E. De samenhang tussen beide instrumenten komt aan de orde in hoofdstuk 4. Dit hoofdstuk geeft inzicht in de overlap en de verschillen tussen de instrumenten. Hoofdstuk 5 bevat mogelijkheden voor verbetering om het gebruik van en de samenhang tussen de arbocatalogus en branche RI&E te verbeteren. De conclusies van het onderzoek staan beschreven in hoofdstuk 6.

2 Onderzoeksaanpak

Het onderzoek heeft zich gericht op het in kaart brengen van mogelijkheden om het gebruik van en de samenhang tussen de arbocatalogus en de branche RI&E te verbeteren. De onderzoeksaanpak is op deze doelstelling afgestemd. Het startpunt van het onderzoek werd gevormd door deskresearch. Een analyse is uitgevoerd om de beschikbaarheid van de arbocatalogus en branche RI&E in kaart te brengen. Aan de hand van een, door TNS Nipo, uitgevoerde webenquête zijn de ervaringen van bedrijven die gebruikmaken van beide instrumenten in kaart gebracht. Vervolgens heeft in een vijftal sectoren een verdiepende analyse plaatsgevonden. Gedurende het onderzoek heeft op meerdere momenten afstemming plaatsgevonden met de begeleidingsgroep. In dit hoofdstuk staan de gehanteerde onderzoeksmethoden nader beschreven.

2.1 Deskresearch

Startpunt van het onderzoek werd gevormd door de deskresearch. In de deskresearch zijn de volgende documenten bestudeerd:

- arbocatalogi op het Arboportaal;
- branche RI&E instrumenten op het Steunpunt RI&E;
- bestaande onderzoeken en publicaties over de arbocatalogus en (branche) RI&E zoals de monitor Arbo in Bedrijf en de Handreiking bevordering implementatie arbocatalogus in MKB-bedrijven van de Stichting van de Arbeid.

Bijlage A bevat een totaaloverzicht van de bestudeerde informatie.

De inzichten uit de deskresearch hebben de basis gevormd voor het opstellen van een valide vragenlijst voor de webenquête. Eveneens hebben de inzichten als kader gefungeerd voor de verdiepende interviews in de vijf sectoren. Door de bestaande kennis en ervaringen als uitgangspunt te nemen was het mogelijk om in deze interviews gericht de verdieping te zoeken.

2.2 Dekkingsgraadanalyse

Om de beschikbaarheid van de arbocatalogus en branche RI&E (de dekkingsgraad) te bepalen, is gebruikgemaakt van de methode die reeds in eerdere onderzoeken naar de dekkingsgraad van de arbocatalogus door ITS⁴ en TNO⁵ is toegepast. Hierbij zijn de onderstaande uitgangspunten gehanteerd:

- De 163 goedgekeurde arbocatalogi op het Arboportaal⁶ en de voor 121 branches erkende branche RI&E instrumenten op het Steunpunt RI&E⁷ vormen het

⁴ ITS Nijmegen (2011); De werking van arbocatalogi, Evaluatie van het project arbocatalogi van de Stichting van de Arbeid.

⁵ TNO (2011); Evaluatie Arbowet: Deelproject C Arbocatalogi Eindrapportage.

⁶ Een algemene verwijzing op het arboportaal naar <http://www.dearbocatalogus.nl/> en naar 'Agrarische en groene sectoren' zijn hierbij niet meegerekend.

vertretpunt bij het bepalen van de dekkinggraad.⁸ Daarnaast zijn voor nog eens 67 branches de branche RI&E instrumenten die op het Steunpunt RI&E staan niet erkend.

- Indien een arbocatalogus valt onder de werkingssfeer van een cao, is het aantal werknemers dat onder de cao valt volgens opgave van partijen gehanteerd. Indien het instrument niet onder de werkingssfeer van een cao valt, is het instrument geclassificeerd met één of meerde SBI-codes.
- De koppeling van branche met de SBI-indeling is niet altijd eenduidig te maken, omdat SBI-code en branche waarvoor het instrument geldt niet altijd met elkaar corresponderen. Ook komt het voor dat een catalogus maar op een deel van de sector van toepassing is. Zo zijn er arbocatalogi beschikbaar voor gemeenten, provincies en waterschappen, maar is er maar één algemene SBI-code voor Algemeen overheidsbestuur (SBI 8411). Om tot juiste cijfers te komen van het aantal werkzame personen bij de overheid is gebruikgemaakt van de cijfers uit de publicatie *Trends & Cijfers; Werken in de publieke sector 2016* van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Aan twee arbocatalogi is geen SBI-code toegekend. Het betreft Overdrukwerk en Verticaal transport. Hier is sprake van zeer specifieke werkzaamheden die in meerdere sectoren plaatsvinden.
- De informatie uit de SBI-codes is gekoppeld aan CBS-gegevens over het aantal banen van werknemers en het aantal bedrijven in 2015. Dit zijn de meest recente cijfers die momenteel voorhanden zijn. Volgens deze CBS-gegevens zijn in 2015 ruim 620.000 banen van werknemers in de uitzendbranche of via pay-rolling (SBI 782 en 793). Deze werknemers vallen onder de werkingssfeer van de arbocatalogus van de specifieke branche waarin zij werkzaam zijn.
- Wanneer het aantal werknemers dat onder de cao valt volgens opgave van partijen (informatie afkomstig vanuit SZW) hoger is dan het aantal banen van werknemers volgens het CBS, zijn de gegevens van het CBS gehanteerd.
- Bij een aantal branches bestaat overlap tussen arbocatalogi wat betreft de aantallen bedrijven en werknemers waarvoor een catalogus van toepassing is. Het duidelijkste voorbeeld betreft de bouwnijverheid. Hier is een brede catalogus Bouw en infra. Vervolgens vallen diverse branches binnen de werkingssfeer van deze catalogus (Burgerlijke- en Utiliteitsbouw, Metselbedrijven, Stukadoors, Tegelzetterbedrijven en Terrazzo- en Vloerenbedrijven). Optellen van alle arbocatalogi zou tot een overschatting leiden. In de analyse is voor dubbelingen gecorrigeerd.

⁷ Het Steunpunt RI&E geeft de branche RI&E instrumenten weer middels een sectorale indeling. Zes branche RI&E instrumenten staan weergegeven bij twee sectoren. Dit betreffen de instrumenten Betonmortelfabrikanten, Grafimedia, Kantoren, Paardenhouderij, Watersport Industrie en Zorgboerderijen. Daarnaast verwijzen een aantal branche RI&E's naar eenzelfde instrument. Zo verwijzen de instrumenten Burgerlijke- en Utiliteitsbouw, Metselbedrijven, Stukadoors, Tegelzetterbedrijven en Terrazzo- en Vloerenbedrijven allemaal naar de RI&E Bouwnijverheid. Hetzelfde geldt voor de ZorgRie. Hiernaar wordt verwezen door de instrumenten Geestelijke gezondheidszorg, Gehandicaptenzorg, Thuiszorg, Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Ziekenhuizen. Dit onderzoek richt zich op het aantal branches dat onder de werkingssfeer van een instrument valt.

⁸ Stand per 01-10-2016.

- In de analyse van de dekkingsgraad van de branche RI&E zijn alleen de erkende instrumenten meegenomen. Erkende branche RI&E instrumenten kunnen door bedrijven met maximaal 25 medewerkers worden gebruikt, zonder verplichting om de RI&E te laten toetsen. Om deze reden is specifiek gekeken naar de dekkingsgraad voor deze groep bedrijven. Het CBS hanteert echter geen grootteklasse van bedrijven met 2-25 werkzame personen. Daarom is de grootteklasse van bedrijven met 2-20 werkzame personen gehanteerd. De totale populatie van deze groep bedrijven bedraagt 320.260 bedrijven in 2015 vierde kwartaal. De daaropvolgende grootteklasse, 20-50 werkzame personen, omvat in totaal 18.440 bedrijven.

2.3 TNS Nipo webenquête

Om een representatief beeld te krijgen van de ervaring van bedrijven met de arbocatalogus en branche RI&E is tijdens het onderzoek door TNS Nipo een webenquête uitgevoerd (zie bijlage C voor de vragenlijst).

De vragenlijst is uitgezet onder circa 2.000 preventiemedewerkers (en vergelijkbare functies). Deze personen vormen een aselechte steekproef uit de TNS NIPObase Business. De TNS NIPObase Business vertegenwoordigt circa 14.523 functionarissen uit het Nederlandse bedrijfsleven, verdeeld over diverse branches en grootteklassen. De steekproefgrootte voor dit onderzoek bedraagt 2.000, met een response van 518 (responsepercentage 26). Alleen preventiemedewerkers van bedrijven met twee of meer werknemers zijn meegenomen in de steekproef. De steekproef is representatief naar branche en grootteklasse (zie tabel 3). Bij het analyseren van de respons op de webenquête is een weging toegepast. Het aantal respondenten geeft hiermee een representatief beeld over de ervaringen van Nederlandse bedrijven met het gebruik van beide instrumenten.

	SBI-code	Populatie	Steekproef
Branche			
Landbouw, bosbouw, visserij	A	10%	7%
Industrie (inclusief delfstoffenwinning en energie)	B, C, D, E	7%	6%
Bouwnijverheid	F	7%	7%
Handel	G	23%	24%
Vervoer en transport	H	4%	3%
Horeca	I	8%	8%
Zakelijke dienstverlening	J, K, L, M, N	25%	26%
Non-profit	O, P, Q	10%	14%
Cultuur, recreatie en overige dienstverlening	R, S, T, U	7%	5%
Totaal		100%	100%
Grootteklasse			
2 tot 5 werknemers		64%	59%
5 tot 10 werknemers		18%	19%
10 tot 20 werknemers		9%	11%
20 tot 50 werknemers		5%	7%
50 tot 100 werknemers		2%	2%
100 werknemers of meer		2%	1%
Totaal		100%	100%

Tabel 3. Representativiteit steekproef naar branche en grootteklasse (voor weging).

2.4 Selectie van vijf branches

Het beeld dat op basis van het deskresearch en de webenquête is ontstaan ten aanzien van de ervaringen van bedrijven met de arbocatalogus en branche RI&E is in een verdiepende analyse in een vijftal branches nader geduid. Met het onderzoeken van deze cases is het mogelijk om in detail een vergelijking te maken van het gebruik van beide instrumenten in verschillende branches.

Om te komen tot een caseselectie is samen met de begeleidingsgroep geïnventariseerd welke branches interessant kunnen zijn voor het uitvoeren van een verdiepende analyse. Om inzicht te krijgen in de succesfactoren voor het gebruik van de arbocatalogus en de branche RI&E, en de samenhang tussen beide instrumenten zijn zowel ogenschijnlijk succesvolle als minder succesvolle branches meegenomen. Dit resulteerde in een eerste selectie van 12 branches.

Voor deze branches is eerst gekeken naar de aanwezigheid van arbocatalogus en branche RI&E, omvang van de branche, historisch gebruik en betrokkenheid van de branche bij het opstellen en gebruik van de instrumenten. Vervolgens is voor de keuze van de vijf branches inhoudelijk gekeken naar de instrumenten, zoals het taalgebruik, de gebruiksvriendelijkheid en de lengte van de branche RI&E of arbocatalogus. Hierbij is specifiek gekeken naar of er sprake is van een expliciete link tussen de arbocatalogus en de branche RI&E en op welke wijze deze is vormgegeven. Daarnaast zijn initiatieven zoals het *Beste RIE-dee* van het *Steunpunt RI&E* geraadpleegd.

Na afstemming met opdrachtgever heeft dit geleid tot de selectie van onderstaande cases waarvoor een verdiepende analyse is uitgevoerd:

1. Banden en wielenbranche
2. Detailhandel
3. Horeca
4. Metaal
5. Transport & logistiek

Deze branches beschikken over zowel een arbocatalogus als een branche RI&E. De branches verschillen echter in omvang, de mate van bekendheid en gebruik van de instrumenten en de wijze waarop beide instrumenten op elkaar zijn afgestemd. Op deze wijze zijn branches geselecteerd waarbij zowel goede (Metaal, Transport & logistiek) als minder goede (Horeca) ervaringen met de instrumenten naar voren kwamen.

2.5 Interviews met brancheverenigingen, werknemersorganisaties en bedrijven

Om meer in detail zicht te krijgen op de ervaringen met de arbocatalogus en de branche RI&E in de geselecteerde branches zijn verdiepende interviews gehouden met brancheverenigingen en werknemersorganisaties (betrokken bij het opstellen van de arbocatalogus en branche RI&E in de betreffende sector) en bedrijven uit de betreffende branche.

Voor de bovenstaande vijf branches is gesproken met de branchevereniging, een werknemersorganisatie en een viertal bedrijven. Bij de selectie van de bedrijven is rekening gehouden met het aantal medewerkers, om zo te spreken met bedrijven die gebruik kunnen maken van de branche RI&E zonder de verplichte toetsing. Dit zijn bedrijven met maximaal 25 medewerkers. In iedere branche is gesproken met minimaal twee bedrijven van minder dan 25 medewerkers. Tot slot is gesproken met medewerkers vanuit de Inspectie SZW.

Door te spreken met de betrokken partijen is getracht een zo breed mogelijk inzicht te verkrijgen in de ervaringen met het opstellen en het gebruik van de arbocatalogus en de branche RI&E.

2.6 Begeleidingsgroep

De inzichten uit het onderzoek zijn getoetst met de begeleidingsgroep. De begeleidingsgroep bestond uit een afvaardiging van de sociale partners en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

De begeleidingsgroep is op verschillende momenten bij het onderzoek betrokken geweest. Bij de start van het onderzoek is de onderzoeksaanpak afgestemd en zijn mogelijk interessante sectoren voor de verdiepende analyse besproken. De opstelling van de vragenlijst is met de begeleidingsgroep afgestemd. Vervolgens zijn de bevindingen uit de dekkingsgraadanalyse, de webenquête en de interviews besproken, aangescherpt en gevalideerd. Tot slot is de conceptrapportage met de begeleidingsgroep besproken en waar nodig aangescherpt.

3 De instrumenten

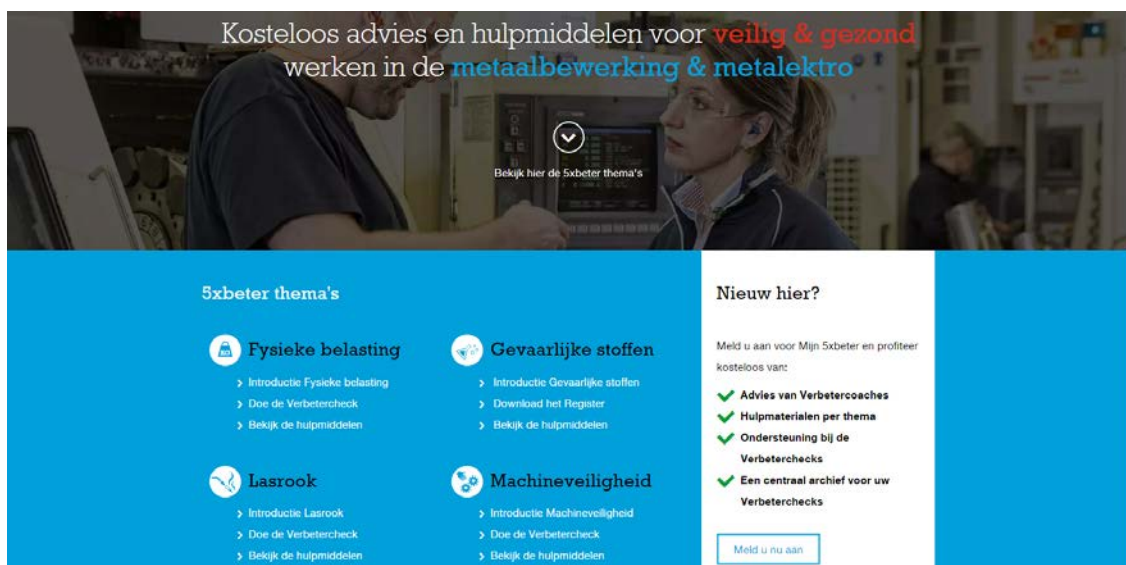
In dit hoofdstuk zijn de beide instrumenten (de arbocatalogus en branche RI&E) nader beschreven. Hierbij wordt ingegaan op de achtergrond, beschikbaarheid, bekendheid en het gebruik van beide instrumenten. Allereerst komt de arbocatalogus aan de orde. Daarna wordt ingegaan op de branche RI&E. Het hoofdstuk vormt daarmee de basis om de mogelijkheden te onderzoeken om het gebruik van en de samenhang tussen beide instrumenten te verbeteren.

3.1 Arbocatalogus

De arbocatalogus is een hulpmiddel om te voldoen aan de doelvoorschriften uit de Arbowet. Een bedrijf dat volgens een door de Inspectie SZW getoetste arbocatalogus werkt, voldoet aan de wettelijke normen en doelvoorschriften voor die onderdelen die in de arbocatalogus staan en zijn vermeld in de beleidsregel.

De arbocatalogus komt tot stand na overleg met en instemming van sociale partners. Risico's en maatregelen waar sociale partners in de loop van de tijd overeenstemming over bereiken worden toegevoegd aan de arbocatalogus. De maatregelen die in de arbocatalogus staan beschreven, vormen de minimumstandaard waaraan bedrijven moeten voldoen. Voor goedkeuring van de arbocatalogus is het vereist dat het instrument openbaar toegankelijk is. Nieuwe en gewijzigde arbocatalogi worden door de Inspectie SZW getoetst. Hierbij wordt gekeken of de arbocatalogus helder is omschreven en niet strijdig is met bestaande regelgeving. Momenteel zijn 163 goedgekeurde arbocatalogi beschikbaar via www.arboportaal.nl.

Aan het opstellen van de arbocatalogus zijn geen vormvereisten gesteld. In praktijk komen arbocatalogi voor die via een online tool beschikbaar worden gesteld (bijvoorbeeld 5xbeter in de Metaal), terwijl in andere sectoren de arbocatalogus als een boek beschikbaar komt (bijvoorbeeld de arbocatalogus voor het Kappersbedrijf is alleen in pdf beschikbaar). Ter illustratie zijn in onderstaande figuren twee voorbeelden opgenomen van arbocatalogi die via een online tool beschikbaar zijn.

Figuur 1. Arbocatalogus voor de Metaal

Figuur 2. Arbocatalogus voor de Keramische industrie

Beschikbaarheid

De 163 arbocatalogi die beschikbaar zijn vertegenwoordigen een brede range aan sectoren en branches. Vanuit de wetenschap dat ook de omvang van sectoren verschilt is in het kader van dit onderzoek een analyse van de dekkinggraad uitgevoerd. De dekkinggraad richt zich op het percentage werknemers of bedrijven dat in Nederland onder de werkingssfeer van één van de arbocatalogi valt.

Uit dit onderzoek komt naar voren (zie paragraaf 2.2 voor de uitgangspunten) dat de dekkinggraad van de arbocatalogus op basis van het aantal banen van werknemers 59% bedraagt. De dekkinggraad op basis van het aantal bedrijven met meer dan één werknemer bedraagt 57%.

De systematiek die in dit onderzoek is gehanteerd om de dekkinggraad te bepalen sluit aan bij de systematiek zoals die in het verleden is toegepast. Dit maakt een historische vergelijking mogelijk. Hieruit komt het beeld naar voren dat de dekkinggraad op basis van het aantal banen van werknemers is toegenomen. Op basis van cijfers uit 2008 (TNO, 2011) was de dekkinggraad 51% en op basis van cijfers uit 2009 (ITS, 2011) was deze 61%. Een mogelijke verklaring hiervoor is de toename van het aantal arbocatalogi van 142 naar 163.

	Arbocatalogus		
	Werknemers (inclusief uitzendkrachten)	Bedrijven (alle bedrijven)	Bedrijven (met meer dan één werkzaam persoon)
Aantallen per instrument	4.566.232	697.840	199.120
Nederlandse populatie	7.782.500 (totaal aantal banen van werknemers)	1.523.635 (totaal aantal bedrijven)	352.430 (aantal bedrijven)
Dekkingsgraad	59%	46%	57%

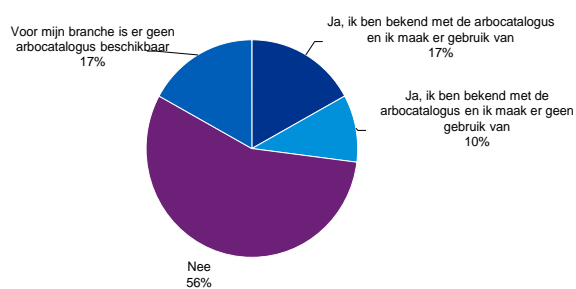
Tabel 4. Dekkingsgraad arbocatalogus en (erkende) branche RI&E (bijlage C bevat een gedetailleerde lijst van het aantal banen van werknemers en bedrijven in 2015).

Bekendheid en gebruik

In een sector kan een arbocatalogus aanwezig zijn. Dit betekent niet dat bedrijven hier ook bekend mee zijn, en als ze er bekend mee zijn deze ook gebruiken. Uit de TNS Nipo webenquête komt naar voren dat ongeveer 44% van de respondenten bekend is met de arbocatalogus of weet dat in de branche waarin de respondent werkzaam is geen arbocatalogus beschikbaar is. Van alle respondenten geeft 17% aan de arbocatalogus daadwerkelijk te gebruiken.

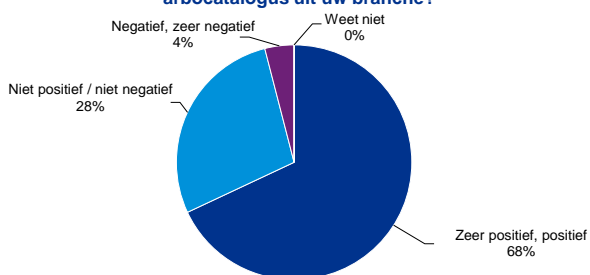
Bijna 70% van de respondenten die gebruik maakt van de arbocatalogus geeft aan (zeer) positief te staan tegenover de arbocatalogus uit hun branche, daarentegen is een relatief klein deel (4%) negatief over de arbocatalogus. Veel gehoorde toelichting is dat het helpt om ongelukken te voorkomen, veilig te werken en het juiste/handige informatie bevat.

Bent u bekend met de arbocatalogus uit uw branche?

Figuur 3. Bekendheid arbocatalogus

Hoe positief of negatief staat u tegenover het gebruik van de arbocatalogus uit uw branche?

Figuur 4. Opstelling tegenover arbocatalogus

Om het gebruik van de arbocatalogus te vergroten is voor respondenten van belang dat:

- De arbocatalogus voor een bedrijf in korte tijd is te begrijpen. Dit uit zich in het hanteren van eenvoudig taalgebruik en beknopte formuleringen;

- De arbocatalogus door een bedrijf wordt gevonden. De communicatie over bestaan en vindbaarheid van de arbocatalogus moet worden verbeterd;
- De inhoud (risico's en maatregelen) van de arbocatalogus aansluit op de dagelijkse praktijk.

3.2 Branche RI&E

Op grond van artikel 5 Arbeidsomstandighedenwet dient de werkgever een RI&E op te stellen. Hierbij legt de werkgever schriftelijk vast welke risico's de arbeid voor de werknemers met zich brengt. Deze RI&E bevat tevens een beschrijving van de gevaren en de risico-beperkende maatregelen en de risico's voor bijzondere categorieën van werknemers. Onderdeel van de RI&E is een Plan van Aanpak, waarin is aangegeven welke maatregelen zullen worden genomen in verband met de bedoelde risico's en de samenhang daartussen. In het Plan van Aanpak wordt tevens aangegeven binnen welke termijn deze maatregelen zullen worden genomen.

De RI&E van een bedrijf moet altijd actueel zijn. Artikel 5 lid 4 van de Arbeidsomstandighedenwet geeft een de RI&E "*wordt aangepast zo dikwijls als de daarmee opgedane ervaring, gewijzigde werkmethoden of werkomstandigheden of de stand van de wetenschap en professionele dienstverlening daartoe aanleiding geven*".

Artikel 14 lid 1a van de Arbeidsomstandighedenwet stelt dat de werkgever zich laat bijstaan door een of meer deskundige personen (gecertificeerde deskundigen of bedrijfsartsen) bij het toetsen van de RI&E. Deze toetsing is niet van toepassing voor werkgevers:

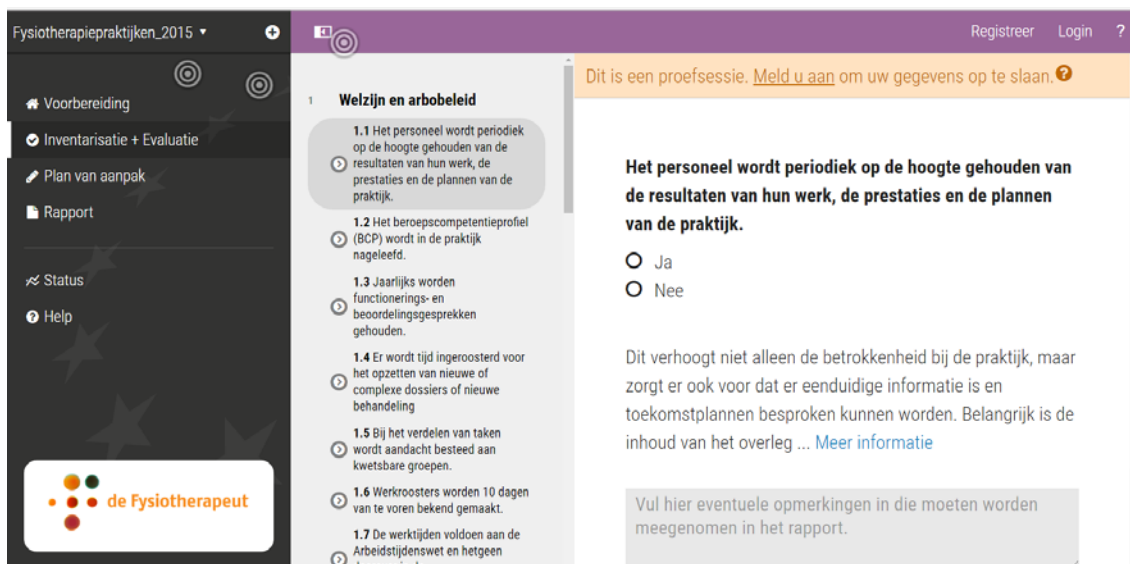
- 1) die werknemers arbeid laat verrichten voor een tijdsduur van in totaal ten hoogste 40 uur per week, of
- 2) met in de regel ten hoogste 25 werknemers, indien voor het opstellen van een risico-inventarisatie en -evaluatie gebruik wordt gemaakt van:
 - a) een model dat is opgenomen in een collectieve arbeidsovereenkomst of in een regeling door een daartoe bevoegd bestuursorgaan en een onverplicht karakter heeft, of
 - b) een instrument dat is aangemeld bij Onze Minister dan wel bij een door Onze Minister aangewezen instelling.

De specifieke vereisten ten aanzien van het hiervoor genoemde model (2a) en instrument (2b) zijn uitgewerkt in artikel 2.14b van het Arbeidsomstandighedenbesluit. Met het instrument wordt hier bedoeld op de branche RI&E. Werkgevers kunnen bij het opstellen van een RI&E gebruik maken van een (erkende) branche RI&E. Om in aanmerking te komen voor erkenning moet de branche RI&E voldoen aan een aantal inhoudelijke criteria.⁹ Deze criteria zijn door de werkgevers- en werknemersorganisaties opgesteld en zijn bedoeld om de kwaliteit van branche RI&E-instrumenten te borgen. Daarnaast is instemming vereist van ten minste één werkgeversorganisatie en van alle bij de cao betrokken werknemersorganisaties. Tevens dient het instrument getoetst te zijn door een gecertificeerde arbodienst of een

⁹ Meer informatie over de erkenning van een branche RI&E is via <http://www.rie.nl/voor-branches/stap-2-erkenning/> en <http://www.rie.nl/voor-branches/criteria-voor-een-branche/> te vinden op het Steunpunt RI&E.

gecertificeerde of BIG-geregistreerde arbo-kerndeskundige. Indien vanuit de sociale partners de instemming over de branche RI&E ontbreekt, of wordt ingetrokken, is het instrument niet (langer) erkend. De erkenning van de branche RI&E is maximaal drie jaar geldig. Na die drie jaar dient de branche RI&E opnieuw erkend te worden middels de hiervoor geschetste procedure. Een bedrijf dat bij het opstellen van een RI&E gebruikt maakt van een niet-erkend branche RI&E instrument dient zijn RI&E te laten toetsen door een arbodeskundige.

Via het Steunpunt RI&E zijn in totaal voor 188 branches branche RI&E's beschikbaar. Het merendeel hiervan (121 branches) beschikt over een erkende branche RI&E. Dit betekent dat ongeveer een derde van de beschikbare branche RI&E's niet erkend zijn. Alle branche RI&E's zijn digitaal beschikbaar. Van de 188 branche RI&E's maakt ongeveer de helft gebruik van de OiRA-omgeving (Online Interactive Risk Assessment). Bij de andere branches is de branche RI&E beschikbaar in een zelf ontworpen online omgeving. Onderstaande figuur bevat een voorbeeld van een branche RI&E.

Figuur 5. Branche RI&E Fysiotherapiepraktijken (OiRA)

Beschikbaarheid

De 121 branches met een erkende branche RI&E vertegenwoordigen een brede range aan sectoren. Naar de dekkingsgraad van de branche RI&E is nog niet eerder onderzoek uitgevoerd. De dekkingsgraad wat betreft het aantal banen van werknemers voor de erkende branche RI&E bedraagt 44%. De dekkingsgraad op basis van het aantal bedrijven bedraagt 39%. Voor alle branche RI&E instrumenten (zowel erkend als niet erkend) is de dekkingsgraad respectievelijk 58% en 61%. In de analyse zijn alleen bedrijven meegenomen waar meer dan één persoon werkzaam is. Bij eenmansbedrijven is er immers geen sprake van een werkgever-werknemer relatie. Naast de specifieke branche RI&E instrumenten is ook een 'algemene MKB RI&E' beschikbaar, deze richt zich op alle MKB-bedrijven ongeacht de branche waarin deze actief zijn. Hiermee kent dit instrument een dekkingsgraad van 100% van de MKB-bedrijven.

	Branche RI&E		
	Werknemers (inclusief uitzendkrachten)	Bedrijven (met meer dan een werkzaam persoon)	Bedrijven (tussen de 2 en 20 werkzame personen)
Aantallen per instrument (erkende branche RI&E / erkende en niet erkende branche RI&E)	Erkend: 3.397.732 Erkend en niet-erkend: 4.513.232	Erkend: 137.385 Erkend en niet-erkend: 216.520	Erkend: 123.635 Erkend en niet-erkend: 199.710
Nederlandse populatie	7.782.500 (totaal aantal banen van werknemers)	352.430 (aantal bedrijven)	320.260 (aantal bedrijven)
Dekkingsgraad (erkende branche RI&E / erkende en niet erkende branche RI&E)	Erkend: 44% Erkend en niet-erkend: 58%	Erkend: 39% Erkend en niet-erkend: 61%	Erkend: 39% Erkend en niet-erkend: 62%

Tabel 5. Dekkingsgraad van (erkende) branche RI&E (bijlage D bevat een gedetailleerde lijst van het aantal banen van werknemers en bedrijven in 2015).

Bekendheid en gebruik

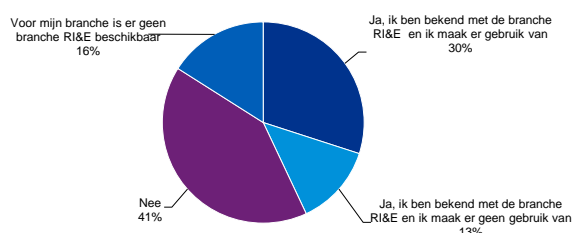
Net als bij de arbocatalogus geldt ook voor de branche RI&E dat deze in een branche aanwezig kan zijn, maar dat dit nog niet betekent dat bedrijven hier bekend mee zijn, en als ze er bekend mee zijn deze ook gebruiken.

Uit de TNS Nipo webenquête volgt dat meer dan vier op de tien bedrijven bekend zijn met de branche RI&E. Een even zo groot deel van de bedrijven geeft aan niet bekend te zijn met de branche RI&E. Nog eens 16% geeft aan dat in de branche waarin de respondent actief is geen branche RI&E beschikbaar is.

Van alle respondenten maakt 30% gebruik van de branche RI&E. Dit is ongeveer 75% van de mensen die bekend zijn met de branche RI&E. Het grootste deel (61%) van de bedrijven die gebruikmaken van de branche RI&E is positief over het instrument.

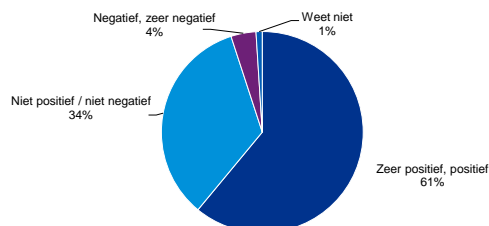
Ongeveer 47% van de bedrijven beschikt over een RI&E. Kleinere bedrijven die willen beschikken over een RI&E maken hiervoor veelal

Bent u bekend met de branche RI&E uit uw branche?

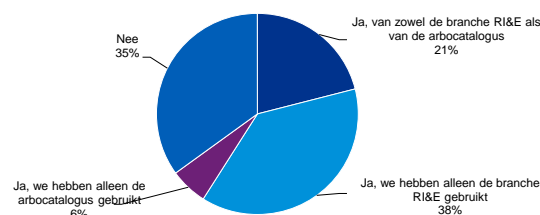
Figuur 6. Bekendheid met branche RI&E

Hoe positief of negatief staat u tegenover het gebruik van de branche RI&E uit uw branche?

Figuur 7. Opstelling tegenover branche RI&E

Heeft uw bedrijf bij het opstellen van de RI&E voor uw bedrijf gebruik gemaakt van een branche RI&E en/of arbocatalogus?

Figuur 8. Gebruik van Branche RI&E bij bedrijven

gebruik van de branche RI&E. Zij geven aan dat dit hen helpt om een inventarisatie uit te voeren en op basis hiervan ook te komen tot maatregelen. Op deze wijze hebben zij het beeld te voldoen aan de wettelijke verplichtingen om over een RI&E te beschikken. Bij het opstellen van een RI&E voor een bedrijf maakt bijna 60% van de respondenten gebruik van een branche RI&E (al dan niet samen met de arbocatalogus). Dit betekent dat van alle Nederlandse bedrijven ongeveer 28% (60% van eerder genoemde 47% van bedrijven die een RI&E hebben) gebruikmaakt van de branche RI&E bij het opstellen van de eigen RI&E. Uit de webenquête komt naar voren dat het opstellen van de RI&E (op basis van de branche RI&E) veel tijd kost.

Dit laatste sluit aan bij de respons op vragen over wanneer respondenten meer gebruik van de branche RI&E zouden maken. Belangrijke aandachtspunten hierbij zijn het beknopter formuleren van de branche RI&E, waar mogelijk minder risico's opnemen, maar tegelijkertijd wel zorgen dat de branche RI&E beter aansluit bij de praktijk.

Naast het vergroten van de gebruiksvriendelijkheid is vooral een betere communicatie over de branche RI&E van belang en hebben respondenten moeite met de kosten die gepaard gaan met het doorvertalen van de branche RI&E in een eigen RI&E. Als ze dit zelf doen, vraagt dit snel één tot meerdere dagen werk en het inhuren van een expert kost al snel rond de EUR 700.

3.3 Overkoepelend beeld gebruik instrumenten

Uit voorgaande paragrafen valt op te maken dat preventiemedewerkers (of soortgelijke functie) in Nederland meer bekend zijn met de branche RI&E dan met de arbocatalogus. Dit beeld werd bevestigd in de interviews. Hierin gaven preventiemedewerkers aan slechts beperkt bekend te zijn met de arbocatalogus, en de meesten gaven aan deze ook vrijwel niet te gebruiken (hoogstens als naslagwerk). Belangrijke reden om de arbocatalogus niet te gebruiken is het beeld dat deze verder van de praktijk staat dan de branche RI&E.

In praktijk maken bedrijven dan ook vooral gebruik van de branche RI&E. Dit komt omdat de branche RI&E als praktischer wordt ervaren, waardoor deze eenvoudiger is toe te passen, aldus de preventiemedewerkers. Door de praktische aard kunnen preventiemedewerkers hier direct mee aan de slag. Tegelijkertijd komt uit dit onderzoek naar voren dat in het algemeen het gebruik van een van beide instrumenten weinig prioriteit kent.

Gebruik van arbocatalogus en branche RI&E heeft weinig prioriteit

In het kader van dit onderzoek is voornamelijk met relatief kleine bedrijven (minder dan 25 medewerkers) gesproken. Een terugkerend thema in deze gesprekken was dat het actief gebruiken van de arbocatalogus of de branche RI&E nauwelijks prioriteit heeft. Dit kwam het meest concreet tot uiting in relatie tot de verplichtingen om over een RI&E te beschikken, en hierbij dus gebruik te maken van de branche RI&E. Bedrijven ervaren dit vooral als een administratieve last. Zij zien de RI&E veelal als een papieren verplichting en zijn weinig intrinsiek gemotiveerd om het instrument levend te houden.

Het gebruik van beide instrumenten hangt samen met de motivatie (prioriteit) die bedrijven hebben om met veiligheid en gezondheid op de werkvloer bezig te zijn. Bij kleinere bedrijven is de 'intrinsieke motivatie' om met de (branche) RI&E aan de slag te

gaan beperkt. Zij geven aan 'te willen ondernemen' en dat het 'al moeilijk genoeg is voldoende omzet te draaien'.

Een reden om met de branche RI&E (en in mindere mate de arbocatalogus) aan de slag te gaan is het willen voldoen aan een wettelijke verplichting al dan niet in combinatie met het willen voorkomen van (nieuwe) bedrijfsongevallen en het beperken van gezondheidsrisico's. Bedrijven die in het verleden te maken hebben gehad met een bedrijfsongeval zijn gemotiveerd(er) om te beschikken over een RI&E, en daarmee gebruik te maken van de instrumenten bij het opstellen ervan. Als zich ernstige bedrijfsongevallen voordoen zorgt dat samen met de aandacht die daarvoor is ook op brancheniveau voor een grotere bereidwilligheid om met veiligheid en gezondheid aan de slag te gaan.

De mogelijke dreiging van een controle door de Inspectie SZW is voor bedrijven geen prikkel om een RI&E op te stellen. Bovendien wordt de kans dat je wordt gecontroleerd door de Inspectie SZW niet groot geacht. Van inspectie gaat voor bedrijven een beperkte stimulans uit, omdat bij constatering dat de RI&E ontbreekt, het bedrijf in de gelegenheid wordt gesteld om alsnog een RI&E op te stellen. Hiervoor krijgt een bedrijf drie maanden de tijd.

4 Samenhang instrumenten

In het vorige hoofdstuk zijn de beschikbaarheid, de bekendheid en het gebruik van de arbocatalogus en branche RI&E aan de orde gekomen. Dit hoofdstuk gaat in op de samenhang van beide instrumenten. Allereerst zal worden stilgestaan bij de wijze waarop er sprake is van samenhang tussen beide instrumenten. Hierna worden de verschillen tussen beide instrumenten beschreven en de oorzaken van deze verschillen nader geduid. Het hoofdstuk beoogt zo inzicht te verschaffen in de belangrijkste knelpunten in de relatie tussen de beide instrumenten.

4.1 Inhoudelijke overlap tussen arbocatalogus en branche RI&E

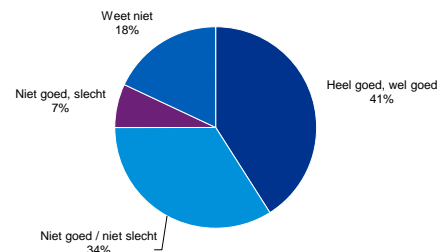
Een onderdeel van de TNS Nipo webenquête heeft zich specifiek gericht op de relatie tussen de arbocatalogus en de branche RI&E. Eén op de vijf respondenten geeft aan bekend te zijn met beide instrumenten. Van hen geeft een beperkt deel (7%) aan dat beide instrumenten niet goed tot slecht op elkaar aansluiten. Ruim 40% van deze groep respondenten vindt dat beide instrumenten wel goed of heel goed op elkaar aansluiten.

Meer dan 60% van de respondenten die met beide instrumenten bekend zijn, vindt het verwarrend dat beide instrumenten verschillende maatregelen aandragen voor hetzelfde arbeidsrisico.

Uit de verdiepende analyse komt eenzelfde beeld naar voren. Sociale partners en preventiemedewerkers van bedrijven die met beide instrumenten bekend zijn, geven aan dat er sprake is van inhoudelijke overlap tussen de arbocatalogus en de branche RI&E.

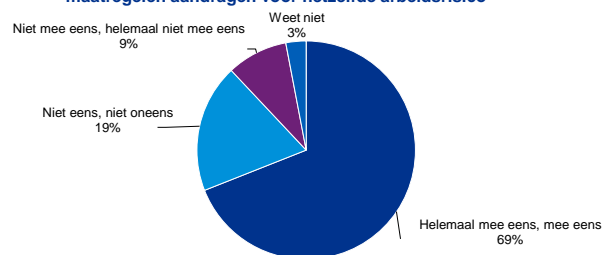
Sociale partners geven aan dat de inhoudelijke overlap tussen beide instrumenten logisch is, omdat de arbocatalogus de risico's bevat waarvan de sociale partners met elkaar hebben onderkend dat ze belangrijk zijn. Het valt bedrijven hierbij op dat de formulering en de reikwijdte van risico's en maatregelen verschillen tussen beide instrumenten. Zo werd aangegeven dat gebruikers van de instrumenten 'hetzelfde lezen maar dan in een andere vorm'. Bedrijven geven aan dat ze de arbocatalogus vooral als naslagwerk gebruiken. De arbocatalogus biedt meer dan de branche RI&E visuele ondersteuning van de informatie in de vorm van pictogrammen, afbeeldingen, foto's en filmpjes.

In hoeverre vindt u dat de arbocatalogus en de branche RI&E uit uw branche op elkaar aansluiten?

Figuur 9. Opstelling tegenover aansluiting instrumenten

Ik vind het verwarrend dat beide instrumenten verschillende maatregelen aandragen voor hetzelfde arbeidsrisico

Figuur 10. Verwarring omtrent instrumenten

4.2 Verschillen tussen arbocatalogus en branche RI&E

De branche RI&E is in de regel uitgebreider dan de arbocatalogus en bevat meer risico's en mogelijke maatregelen. De branche RI&E dient immers alle relevante arborisico's te bevatten en niet enkel die welke zijn beschreven in de arbocatalogus. Deze risico's en maatregelen uit de branche RI&E, aanvullend op die uit arbocatalogus, zijn afkomstig uit bijvoorbeeld een oplossingenboek van de branchevereniging. Zo bestaat er in de sector Transport & logistiek naast de arbocatalogus nog een oplossingenboek. Dit zijn maatregelen die vanuit het sectorinstituut zijn opgesteld. De risico's en maatregelen die afkomstig zijn uit de arbocatalogus zijn in de branche RI&E aangeduid met een asterisk (*) (zie figuur 11). Een dergelijke expliciete link tussen beide instrumenten komt beperkt voor. Veelal bevat de branche RI&E een generieke verwijzing naar de betreffende arbocatalogus.

De status van het oplossingenboek is voor bedrijven wel eens verwarrend. De Inspectie SZW beschouwt het oplossingenboek niet als invulling van de doelvoorschriften uit de Arbowet.

Vraag	
Groep	4 Aanvullende vragen hulpmiddelen
Proces	Intern transport & hulpmiddelen
Aspect	Autolaadkraan
Code	AK.4.15(*)
Vraag	Bij de autolaadkranen is een hijstabel / hijsdiagram aanwezig.
Indien geen knelpunt	Bij de autolaadkranen is een hijstabel / hijsdiagram aanwezig.
Anders	Bij de autolaadkranen is geen hijstabel / hijsdiagram aanwezig.
Toelichting	De meeste autolaadkranen zijn inmiddels voorzien van een LMB. Zorg dat de LMB goed leesbaar is en blijft.
Helptekst	Arbobesluit artikel 7.4.1 en 7.5 2009/104/EG artikel 6 Arbocatalogus
Subthema	Arbeidsmiddelen
Thema	Arbeidsmiddelen
Beheersmaatregel	
Link	
Omschrijving	
Status	

Standaardmaatregelen (2)	
Maatregel	Zorg ervoor dat een autolaadkraan wordt gebruikt die voorzien is van LMB.
	Zorg ervoor dat een hijstabel/hijsdiagram altijd aanwezig is (*).

Figuur 11. Branche RI&E Transport & logistiek

Niet alleen het aantal risico's is uitgebreider in de branche RI&E. Ook zijn per risico meer maatregelen voorgesteld. Voor een voorbeeld, zie figuur 12. Voor hetzelfde risico stelt de arbocatalogus vier maatregelen voor. De branche RI&E beschrijft zes maatregelen voor het risico.

Norm tillen

Til bij voorkeur niet meer dan 25 kg per persoon in een optimale situatie. In het filmpje zie je goede voorbeelden van tillen.

Bij tillen is het van belang om tijdens het tillen op enkele punten te letten. Dit houdt in dat in een optimale situatie:

1. de last recht voor het lichaam kan worden getild;
2. er op heuphoogte wordt getild;
3. de last tegen het lichaam aan getild kan worden;
4. de last goed vast te houden is.

Er zijn geen maatregelen getroffen om het tillen van zware lasten zo veel mogelijk te voorkomen.

Dit is een risico in de categorie: **hoog**

▼ Meer informatie over dit risico.

Streef naar een maximaal tilgewicht van 25 kg per persoon. Dit tilgewicht gaat uit van een 'optimale tilsituatie'. Dit houdt in dat:

- de last recht voor het lichaam kan worden getild;
- er op heuphoogte wordt getild;
- de last tegen het lichaam aan getild kan worden;
- de last met 2 handen goed vast te houden is;
- er niet meer dan eens per 5 minuten wordt getild;
- getild wordt door een volwassene.

In de praktijk is er vaak geen sprake van zo'n 'optimale tilsituatie'. In dat geval dient gestreefd te worden naar lagere tilgewichten. Zie verder de ArboCatalogus op www.arboindemede.nl

Figuur 12. Fysieke belasting: tillen. Arbo in de mode (l) en branche RI&E Fashion (Mode en Schoenen) en Sportdetailhandel (r).

Naast het verschil in de omvang tussen de arbocatalogus en de branche RI&E, kan de opbouw van de instrumenten afwijken. Zo komt het voor dat beide instrumenten verschillende risicocategorieën hanteren (zie figuur 13). Voor de gebruikers van de instrumenten maakt dit het lastig om de informatie met elkaar te vergelijken.

Introductie	1 Werkplekken en werkplaatsen
Monteren en oppompen van banden ▶	2 Bijzondere risico's
Machineseveiligheid ▶	3 Risico's diversen
Werken langs de weg	4 Gebouwen algemeen
Fysieke belasting ▶	5 In geval van nood
Schadelijk geluid ▶	6 Basisafspraken over arbo en verzuim
Gevaarlijke stoffen ▶	7 Organisatie van de preventie
Werkdruk en stress	8 Bijkomende risico's (door u toegevoegd)
Klimaat	
Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's) ▶	

Figuur 13. Arbocatalogus (l) en branche RI&E (r) Banden en wielenbranche

4.3 Oorzaken van de verschillen tussen beide instrumenten

Uit de webenquête komt naar voren dat ongeveer een kwart van de respondenten die bekend zijn met een van beide of beide instrumenten aangeeft dat de instrumenten niet actueel zijn. Hieruit valt op te maken dat ongeveer drie kwart van de bedrijven geen problemen ervaart met de actualiteit van de instrumenten. Uit de interviews komt eenzelfde beeld naar voren. Met uitzondering van bedrijven in de Horeca is tijdens

geen enkel gesprek aangegeven dat de arbocatalogus of de branche RI&E niet actueel zou zijn.¹⁰ Van de vertegenwoordigers van de bedrijven geeft vrijwel iedereen die met een van beide of beide instrumenten bekend is aan dat het instrument actueel is. Vanuit hun ervaring geven ze tevens aan dat ze bij het gebruik van de branche RI&E geen informatie missen. Tegelijkertijd zijn een aantal oorzaken zichtbaar die zorgen voor verschillen tussen beide instrumenten.

Actueel houden branche RI&E door onderhoud en actualisatie

Het actueel en levend houden van de branche RI&E gebeurt op verschillende wijzen. Hierbij gaat het om onderhouden en het actualiseren van de branche RI&E.

Het onderhoud van de branche RI&E richt zich op het oplossen van 'schoonheidsfoutjes', het aanpassen van stellingen of toelichtingen ter verduidelijking of het opnemen van nieuwe oplossingen of best practices. Bij de ontwikkeling van de branche RI&E is een beheerder (vaak de branchevereniging) aangewezen die verantwoordelijk is voor dit onderhoud aan het instrument. Over het algemeen zijn de afspraken tussen sociale partners zo gemaakt dat de beheerder hiervoor niet met de sociale partners hoeft te overleggen. Dit bespoedigt het actueel houden van het instrument.

Meer ingrijpende wijzigingen zorgen voor een actualisatie van het instrument. Dit kan op basis van signalen uit de branche of ontwikkelingen die de sociale partners zien, bijvoorbeeld de introductie van nieuwe werkprocessen en technologieën in de branche. Tevens vindt verplicht eens in de drie jaar een actualisatie plaats vanwege het verlopen van de erkenning van de branche RI&E. Rondom de actualisatie en erkenning vindt formeel afstemming plaats tussen de sociale partners; alle sociale partners moeten instemmen met de aangepaste branche RI&E.

Zonder instemming van de sociale partners is erkenning van de branche RI&E niet mogelijk. Bij afwezigheid van een erkende branche RI&E moeten bedrijven zelf extra kosten maken (gemiddeld EUR 700 per vestiging). Dit laatste is bijvoorbeeld het geval in de Horeca. In het verleden had de Horeca een erkende arbocatalogus en een erkende branche RI&E. De branche RI&E is momenteel niet erkend. Sinds een aantal jaar is binnen de Horeca geen cao meer aanwezig. Betrokkenen geven aan dat het hebben van een erkende branche RI&E deel uitmaakt van de cao-onderhandelingen. Hierdoor wordt ook de arbocatalogus niet langer geactualiseerd. Eenzelfde situatie deed zich ook voor in de Detailhandel. Ook vanuit deze sector kwamen signalen naar voren dat onderhandelaars terughoudend waren in het maken van afspraken over veilig en gezond werken, omdat een akkoord over een cao ontbrak. Uiteindelijk is hier alsnog overeenstemming bereikt tussen de branchevereniging en een aantal werknemersorganisaties die samen de meerderheid van de werknemers vertegenwoordigen. Om weer opnieuw voor erkenning in aanmerking te komen dient de standaardprocedure voor erkenningsaanvraag opnieuw te worden gevolgd.

Om de branche RI&E levend te houden onder de gebruikers ervan zie je dat bijvoorbeeld in de Transport & logistiek wordt gewerkt met een systeem van automatische reminders. Dit stimuleert werkgevers om opvolging te geven aan de maatregelen die gekoppeld zijn aan het Plan van Aanpak.

¹⁰ Het branche RI&E instrument van de Horeca is ten tijde van de totstandkoming van dit onderzoek niet erkend.

Onderhandeling tussen sociale partners bij opstellen arbocatalogus

Bij het opstellen van de risico's en maatregelen in de arbocatalogus is afstemming nodig tussen de sociale partners. Uit de verdiepende gesprekken komt het beeld naar voren dat de belangen van de sociale partners verschillen. Hierbij speelt ook mee dat sociale partners voor hun achterban meerdere belangen in ogenschouw moeten nemen. Het borgen van veilig en gezond werken is een van deze belangen. Voor werkgeversorganisaties is van belang om daarbij ook aandacht te hebben voor de balans met de kosten van maatregelen.

De tijd die sociale partners nodig hebben om overeenstemming te bereiken is niet eenduidig. Het beeld uit de gesprekken is dat de doorlooptijd varieert van een half jaar tot een paar jaar (bijvoorbeeld de bandenkooi in de Banden en wielenbranche).

Onderhoudsfrequentie instrumenten

Door het verschil in de frequentie waarmee beide instrumenten worden onderhouden komt het voor dat normen, risico's en maatregelen tussen beide instrumenten van elkaar kunnen verschillen.

De arbocatalogus wordt minder frequent geactualiseerd. De aandacht van sociale partners is met name gericht op het komen tot overeenstemming over nieuwe risico-onderwerpen. Het actualiseren van de reeds vastgestelde risico-onderwerpen met de stand der techniek heeft minder prioriteit. Wel wordt er aandacht besteed aan de wijze waarop de informatie wordt gepresenteerd, zoals onder meer het vereenvoudigen van het taalgebruik.

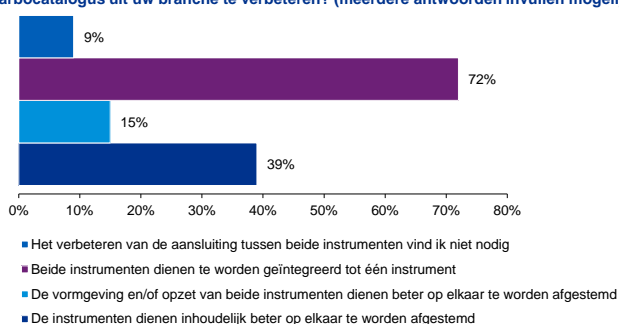
5 Mogelijkheden voor verbetering

De voorgaande hoofdstukken laten zien dat beide instrumenten afzonderlijk en in samenhang ruimte laten voor verbetering. Dit hoofdstuk geeft inzicht in de mogelijkheden om de samenhang tussen beide instrumenten en het gebruik ervan te verbeteren.

5.1 Verbeteren samenhang

Veel bedrijven ervaren het hebben van beide instrumenten niet als een groot probleem, omdat ze in praktijk vooral terugvallen op de branche RI&E. Tegelijkertijd geeft slechts een beperkt aantal respondenten (9%) aan het verbeteren van de aansluiting (samenhang) tussen beide instrumenten niet nodig te vinden. Om de aansluiting tussen beide instrumenten te verbeteren geeft meer dan 70% van de respondenten die met beide instrumenten bekend zijn aan dat beide instrumenten geïntegreerd moeten worden in één instrument. Bijna 40% van de respondenten die met beide instrumenten bekend zijn geeft aan dat de instrumenten inhoudelijk beter op elkaar moeten worden afgestemd.

Welke verbetermogelijkheden ziet u om de aansluiting tussen de branche RI&E en de arbocatalogus uit uw branche te verbeteren? (meerdere antwoorden invullen mogelijk)

Figuur 14. Verbetermogelijkheden instrumenten

Buiten de inhoudelijke overlap die bestaat tussen beide instrumenten is nog wel van belang dat beide instrumenten in de praktijk een ander doel dienen. In een arbocatalogus beschrijven werkgevers en werknemers hoe ze zullen voldoen aan doelvoorschriften uit de Arbeidsomstandighedenwet voor gezond en veilig werken. De Inspectie SZW gebruikt de arbocatalogus als referentiekader bij haar inspecties. De verplichting om te beschikken over een RI&E rust op grond van de Arbeidsomstandighedenwet op de werkgever, de branche RI&E is daarvoor slechts een hulpmiddel.

Optie 1. Samenhang verbeteren door aanbrengen van uniformiteit tussen beide instrumenten

Op dit moment komt het voor dat de indeling in bijvoorbeeld risicocategorieën verschilt tussen beide instrumenten. Binnen deze risicocategorieën komt het vervolgens voor dat ogenschijnlijk eenzelfde risico op verschillende manieren wordt omschreven. De samenhang tussen de arbocatalogus en de branche RI&E kan worden verbeterd door (meer) uniformiteit tussen beide instrumenten aan te brengen. Dit kan door enerzijds de opzet, de vormgeving en het taalgebruik consistent te maken en anderzijds eenduidige risicobeschrijvingen en maatregelen op te nemen. Hiermee kan mogelijke verwarring omtrent het bestaan van uiteenlopende beschrijvingen van arbeidsrisico's en verschillen tussen voorgestelde maatregelen worden weggenomen. In deze situatie

blijven beide instrumenten los van elkaar bestaan en worden ze los van elkaar aangeboden.

Optie 2. Samenhang verbeteren door directe verwijzing tussen beide instrumenten

Deze optie is gelijk aan optie 1, maar met een directe verwijzing tussen beide instrumenten. Bij het vergroten van de uniformiteit helpt het om een directe verwijzing vanuit de branche RI&E naar de arbocatalogus en vice versa te hebben. Bij digitale instrumenten kan dit door de beide instrumenten naar elkaar te laten doorlinken (een koppeling op te nemen). Ook in deze situatie blijven beide instrumenten los van elkaar bestaan en worden ze los van elkaar aangeboden.

Optie 3. Arbocatalogus zowel apart als overgenomen in branche RI&E

Net als bij de vorige opties blijven beide instrumenten naast elkaar bestaan. De informatie uit de arbocatalogus wordt net als in de huidige situatie gepubliceerd via de Staatscourant. Aanvullend kunnen branches de arbocatalogus publiceren. De relevante informatie uit de arbocatalogus wordt daarnaast inhoudelijk (voor zover relevant) overgenomen in de branche RI&E (dus niet enkel in een voetnoot of als verwijzing), zodat hier alle informatie op één plek is te raadplegen. Tegelijkertijd komt het signaal naar voren dat het één op één aansluiten van de arbocatalogus en de branche RI&E als lastig kan worden ervaren. Bij onderwerpen waarbij dit niet of slecht mogelijk is, is het mogelijk om specifieke onderdelen uit de arbocatalogus niet over te nemen in de branche RI&E. In de procedure van erkenning van de branche RI&E dient de keuze om specifieke onderdelen uit de arbocatalogus niet over te nemen te worden toegelicht.

Hierbij is van belang om onderscheid te houden tussen risico's en maatregelen waarover sociale partners afspraken hebben gemaakt in het kader van de arbocatalogus en risico's en maatregelen waarvoor dit niet het geval is, zodat de Inspectie SZW eerstgenoemde kan gebruiken als toetsingskader. De informatie in de arbocatalogus kent in de huidige situatie vaak meer detail dan de informatie in de branche RI&E. Door de informatie gezamenlijk op één plek beschikbaar te stellen is het ook mogelijk om een gelaagdheid in de informatievoorziening op te nemen, bijvoorbeeld door initieel een beknopte toelichting te geven en de gebruiker de mogelijkheid te bieden om door te klikken voor meer gedetailleerde informatie over de risico's en maatregelen vanuit de arbocatalogus.

In de branche RI&E van Transport & logistiek is de informatie vanuit de arbocatalogus op bovenstaande wijze opgenomen (in deze branche is ook sprake van een separate arbocatalogus). Teksten uit de arbocatalogus zijn een-op-een overgenomen in de branche RI&E. De betreffende informatie staat aangeduid met een asterisk (*). Dit is van belang om het onderscheid te houden tussen risico's en maatregelen vanuit de arbocatalogus en overige risico's en maatregelen. Tevens is informatie vanuit de arbocatalogus als naslagwerk toegevoegd aan deze branche RI&E. Gebruikers van de branche RI&E kunnen zo de informatie uit de arbocatalogus tot zich nemen zonder dat zij genoodzaakt zijn om een tweede instrument separaat te raadplegen.

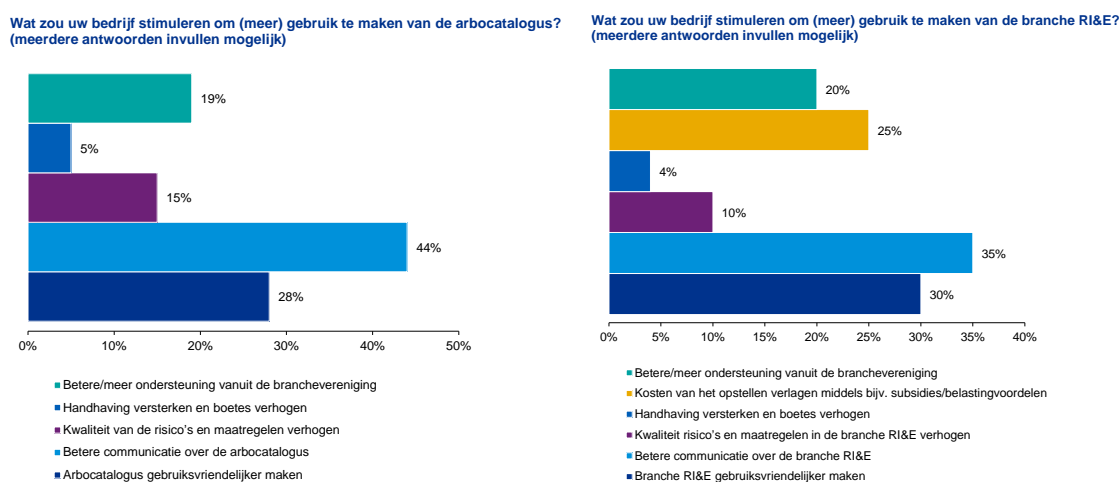
Optie 4. Samenhang verbeteren door integratie tot één instrument

In deze situatie blijft één instrument over dat op één locatie is te raadplegen. Belangrijk aandachtspunt hierbij is wat de Inspectie SZW als toetsingskader gaat hanteren.

Binnen het instrument dient dus duidelijk te zijn welke risico's en maatregelen deel uitmaken van het toetsingskader van de inspectie en welke niet. Net als in optie 3 kan dit bijvoorbeeld middels een (*). Voordat wordt overgegaan tot integratie van beide instrumenten is van belang om samen met de Inspectie SZW de impact hiervan op de invulling van de werkzaamheden door de Inspectie te bepalen.

5.2 Vergroten effectiviteit en gebruik

Bedrijven die bekend zijn met beide instrumenten geven aan dat het verbeteren van de communicatie over de instrumenten de belangrijkste stimulans is om meer van de arbocatalogus (44%) en de branche RI&E (35%) gebruik te maken. Dit direct gevolgd door het gebruiksvriendelijker maken van de arbocatalogus (28%) en de branche RI&E (30%). Het versterken van de handhaving en verhogen van boetes ziet slechts een klein deel van de bedrijven als middel om het gebruik van de instrumenten te stimuleren (5% en 4%).

Figuur 15. Stimuleringsmaatregelen instrumenten - Beide vragen zijn voorgelegd aan respondenten die bekend zijn met het instrument.

Op het moment dat in een branche een arbocatalogus of een branche RI&E aanwezig is, spelen twee aspecten een belangrijke rol bij het vergroten van het gebruik ervan:

1. De bekendheid van de instrumenten. Op het moment dat een instrument in een branche aanwezig is, zorgt een grotere bekendheid van het instrument voor meer gebruik. Grotere bekendheid van het instrument moet ertoe bijdragen dat voor bedrijven het nut en de noodzaak (toevoegde waarde) van het gebruik van de instrumenten worden vergroot.
2. De gebruiksvriendelijkheid van de instrumenten. Een gebruiksvriendelijk instrument nodigt meer uit tot gebruik. Verbeteren van de gebruiksvriendelijkheid zorgt tevens voor een afname van de kosten (in geld en tijd) voor het gebruik van de instrumenten.

Het zijn deze aspecten die helpen om het gebruik en de effectiviteit van de instrumenten te vergroten. De verwachting is dat de maatregelen om de samenhang tussen beide instrumenten te verbeteren, zoals beschreven in paragraaf 5.1, eveneens bijdragen aan het vergroten van het gebruik en de effectiviteit van de instrumenten. Het verbeteren van de samenhang en het vergroten van de vindbaarheid van informatie verlagen naar verwachting de drempel voor bedrijven om de instrumenten te gebruiken.

Om het gebruik van de arbocatalogus te vergroten is in 2015 door de Stichting van de Arbeid al een handreiking opgesteld.¹¹ De inzichten uit deze handreiking zijn nog onverminderd van toepassing voor de arbocatalogus.

5.2.1 Vergroten van de bekendheid

In hoofdstuk 3 komt naar voren dat er ruimte bestaat om de bekendheid van beide instrumenten te vergroten. 56% van de bedrijven geeft aan niet bekend te zijn met de arbocatalogus uit hun branche, bij de branche RI&E is dit 41%.

In de communicatie richting de bedrijven moet nadrukkelijk aandacht zijn voor de voordelen van het gebruiken van de instrumenten. Specifiek bij de branche RI&E gaat dit verder dan dat het een toegankelijke manier is om invulling te geven aan de RI&E-verplichting. Het gebruikmaken van de branche RI&E kent ook nog andere voordelen. Het benoemen van deze voordelen is van belang. Dit helpt bedrijven om het nut en de noodzaak van aandacht voor veilig en gezond werken in te zien en dat gebruik van de arbocatalogus dan wel de branche RI&E hierbij helpt. In de communicatie over deze voordelen is het van belang om aan te sluiten op de belevingswereld van bedrijven:

- Benadruk dat veilig en gezond werken helpt om ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid tegen te gaan, met in het verlengde hiervan een vermindering van de kosten.
- Besteed aandacht aan 'best practices'. Laat collega-bedrijven die gebruikmaken van de instrumenten aan het woord en laat hen vertellen over de wijze waarop het hen heeft geholpen.
- Sluit aan bij de actualiteit op het moment dat zich arbeidsongevallen voordoen in de branche. Deze zouden een aangrijpingspunt moeten zijn om richting bedrijven te communiceren over mogelijkheden om ongevallen te voorkomen. Het gebruik van de arbocatalogus en meer nog de branche RI&E kan hierbij helpen.

Voorgaande helpt om de intrinsieke motivatie voor het creëren van een gezonde en veilige werkomgeving te vergroten. Het inzien van het nut en de noodzaak is van groot belang voor het gebruik van beide instrumenten.

Er zijn twee belangrijke stakeholders die een rol spelen bij het vergroten van de bekendheid van de instrumenten: de overheid en brancheverenigingen.

¹¹ Stichting van de arbeid (2015). Handreiking bevordering implementatie arbocatalogus in mkb-bedrijven.

Rol van de overheid

Leden van brancheverenigingen zijn vaker bekend met de beide instrumenten. Zij worden hierover actief geïnformeerd door hun branchevereniging. Brancheverenigingen richten zich echter in hun communicatie met name op hun leden. Niet-leden blijven zo grotendeels verstoken van informatie over de arbocatalogus en de RI&E-verplichting.

De bekendheid van beide instrumenten kan worden verbeterd door algemene communicatie vanuit de overheid richting bedrijven over het belang van veilig en gezond werken en hoe het gebruik van de arbocatalogus en de branche RI&E daaraan een bijdrage kan leveren. Het starten van een eigen bedrijf vormt een passend moment om bedrijven te informeren over de RI&E-verplichting. Eveneens helpt het om bedrijven periodiek te informeren over wijzigingen in wet- en regelgeving, meer specifiek rondom arbowetgeving en -omstandigheden. Alle bedrijven hebben in Nederland te maken met de Kamer van Koophandel (KvK). De KvK zou dan ook een geschikte organisatie zijn om in de communicatie richting bedrijven hier actief invulling aan te geven. Via bijvoorbeeld het Ondernemersplein (een overheidsportaal waar ondernemers eenvoudig zaken met de overheid kunnen regelen en informatie over regelgeving kunnen vinden) wordt al aandacht besteed aan de RI&E-verplichting.¹² De mogelijkheid om hierbij gebruik te maken van een erkende branche RI&E staat hierbij niet genoemd.

Rol van brancheverenigingen

Brancheverenigingen spelen een belangrijk rol in het informeren van hun leden omtrent relevante wet- en regelgeving. Bedrijven geven aan dat zij voor ontwikkelingen rondom arbo wet- en regelgeving als eerste kijken naar de branchevereniging. Zij verwachten dat hun branchevereniging actief haar achterban informeert over de RI&E-verplichting en de mogelijkheid om bij het opstellen ervan gebruik te maken van de arbocatalogus en van de branche RI&E. Opvallend is dat de meeste brancheverenigingen die zijn geïnterviewd aangeven dit reeds te doen, maar dat de meeste bedrijven aangeven hierover niet tot nauwelijks informatie over te ontvangen.

In verschillende sectoren bieden de brancheverenigingen ondersteuningsmogelijkheden aan richting bedrijven. Dit varieert van coaches in zowel de sector Metaal als Transport & logistiek, het faciliteren van workshops (VACO, Metaal en Transport & logistiek) en het aanbieden van een expert (INretail) die het bedrijf helpt bij het opstellen van de RI&E. Deze expert kan tevens helpen om de bewustwording van een bedrijf over de risico's verder te vergroten door hierover actief in gesprek te gaan met de werkgever en werknemers.

Bij het opstellen en onderhouden van de instrumenten is een belangrijke rol weggelegd voor de brancheverenigingen. De prioriteit die de aandacht voor arbogerelateerde onderwerpen krijgt vanuit een branchevereniging verschilt echter. Zo is bij het Sectorinstituut Transport en Logistiek de (branche) RI&E een van de speerpunten in zijn visie. Daartegenover staat de vergelijking met Horeca, waarbij het beeld ontstaat dat het hebben van een branche RI&E nauwelijks prioriteit heeft.

Naast de prioriteitstelling vanuit brancheverenigingen is ook een verschil in bereik zichtbaar. Het bereik van ledenorganisaties (bijvoorbeeld Koninklijke Horeca Nederland

¹² <http://www.ondernemersplein.nl/regel/rie/>

of INretail) is kleiner dan het bereik van sectorbrede initiatieven die gekoppeld zijn aan de Opleidings- en Ontwikkelingsfondsen (O&O) zoals in de Metaal of in de Transport & logistiek. De eerste richten zich vooral op de aangesloten leden en de tweede richten zich op de gehele sector. In sectoren waar geen O&O-fondsen actief zijn, blijkt het lastig om bedrijven die geen lid zijn van een branchevereniging te informeren over veilig en gezond werken.

Het verschil in structuur vanuit de betrokken brancheverenigingen werkt tevens door in de wijze van financiering. Uit het onderzoek komt het beeld naar voren dat branches/sectoren met een verplichte afdracht van alle bedrijven aan een O&O-fonds meer financiële middelen hebben om als sector initiatieven te ontplooiën. In combinatie met de focus van deze O&O-fondsen worden middelen vaker aangewend voor initiatieven rondom de arbocatalogus en de branche RI&E (bijvoorbeeld 5xbeter in de Metaal).

Ledenorganisaties kunnen als voorwaarde voor lidmaatschap stellen dat een bedrijf moet beschikken over een RI&E. Een aantal verzekeraars hanteert in bepaalde sectoren ook een dergelijke RI&E-verplichting als voorwaarde om in aanmerking te komen voor een verzekering. Uit gesprekken met vertegenwoordigers van de VACO kwam naar voren dat de branchevereniging zelf ook strikt toeziet op de naleving. Tegelijkertijd hangt dit direct samen met de aandacht vanuit de branchevereniging voor veilig en gezond werken.

Formeel is de werkgever verantwoordelijk voor veilig en gezond werken. Tegelijkertijd zijn het ook de werknemers die, bijvoorbeeld vanuit een OR of vanuit de personeelsvertegenwoordiging, een signalerende werking kunnen hebben richting hun werkgever waar het gaat om de mogelijkheden om veilig en gezond werken te bevorderen.

5.2.2 Verbeteren van de gebruiksvriendelijkheid

De branche RI&E moet toepasbaar zijn voor een hele branche. Binnen die branche zijn verschillende bedrijven actief die een scala aan activiteiten uitvoeren. De branche RI&E dient aandacht te hebben voor al deze activiteiten en bijbehorende risico's. Een voorbeeld hiervan is het als transportbedrijf al dan niet hebben van een werkplaats. Het ene bedrijf beschikt wel over een werkplaats en het andere niet. Enerzijds verwachten bedrijven dat de branche RI&E al de risico's en maatregelen bevat, anderzijds verwachten ze dat ze alleen de aandachtsgebieden krijgen voorgelegd die voor hen relevant zijn.

Bied ondersteuning aan kleinere bedrijven

Betrokkenen (vooral van kleinere bedrijven) geven aan dat het werken met de branche RI&E te veel specifieke inhoudelijke arbokennis-/ervaring vraagt. Het is te veel informatie die te ingewikkeld is om als 'klein' bedrijf tot je te nemen en toe te passen. Dit geldt enerzijds voor het identificeren van de risico's en anderzijds voor het komen tot concrete acties in het Plan van Aanpak. Belangrijke oorzaak hiervan is dat in kleinere bedrijven vaak één persoon verantwoordelijk is voor een breed scala aan ondersteunende taken, zoals HR, administratie, facturatie en arbo.

Vanuit bedrijven bestaat vanwege het ontbreken van kennis de behoefte aan ondersteuning van bijvoorbeeld brancheverenigingen. Dit kan bijvoorbeeld door workshops te organiseren waarbij in een klassikale setting een groep ondernemers

wordt geholpen met het opstellen van een RI&E aan de hand van de branche RI&E. Een ander voorbeeld dat als positief wordt ervaren, is de ondersteuning vanuit de verbetercoaches in de Metaal, Transport & logistiek of vanuit de Detailhandel. Het actief aanbieden van ondersteuning richting bedrijven is alleen niet gratis. In de Metaal en Transport & logistiek wordt dit gefinancierd vanuit de aanwezige O&O-fondsen en bij de Detailhandel is sprake van een beperkt tarief, ook voor niet-leden. Voor zowel leden als niet-leden ligt dit tarief lager dan de kosten voor de inzet van een arbodeskundige.

Focus op specifieke situatie in bedrijf

Een van de gehoorde aandachtspunten is de omvang van het instrument. Om hier aan tegemoet te komen beschikken meerdere branche RI&E's over een modulaire opbouw. Dit houdt in dat de gebruiker zo veel mogelijk geconfronteerd wordt met uitsluitend voor zijn onderneming relevante vragen. De gebruiker geeft aan welke werkzaamheden worden verricht binnen zijn onderneming, waardoor alleen de vragen verschijnen die op deze werkzaamheden betrekken hebben. Eveneens zijn er initiatieven om het aantal vragen te beperken. Zo is de branche RI&E voor de Banden en wielenbranche ingekort van ruim 200 naar ruim 100 vragen.

Vereenvoudig taalgebruik en maak gebruik van grafische ondersteuning

Daarnaast zijn er initiatieven om het taalgebruik te vereenvoudigen, om zo beter aan te sluiten bij de gebruiker van de branche RI&E. Vanuit bedrijven zijn er signalen dat het niet altijd duidelijk is welke risico's van toepassing zijn op de werkzaamheden die zij uitvoeren. Door gebruik te maken van jip-en-janneketaal wordt geprobeerd deze onduidelijkheid zo veel mogelijk weg te nemen. Maak gebruik van beeldmateriaal voor een groter bereik onder laaggeletterden. Visuele ondersteuning, zoals afbeeldingen, foto's, pictogrammen en filmpjes helpen om het instrument beter toegankelijk te maken voor de gebruikers. Een aantal bedrijven plaatst hierbij wel de kanttekening dat visuele ondersteuning kan helpen, maar dat filmpjes niet te lang mogen duren.

Figuur 16. Voorbeeld visuele ondersteuning

Stimuleer gebruik met alarmeringssysteem

Een waarschuwingssysteem dat automatisch e-mail alerts verstuurt als er maatregelen in het Plan van Aanpak moeten worden uitgevoerd, helpt de gebruikers om daadwerkelijk aan de slag te gaan met het wegnemen van de arborisico's op de werkvloer. De RI&E van het Sectorinstituut Transport en Logistiek biedt onder meer deze mogelijkheid.

Zorg voor een gebruiksvriendelijk online platform

Bedrijven ervaren het gebruik van de branche RI&E en het op basis daarvan opstellen van een eigen RI&E als 'administratieve rompslomp'. Bedrijven vinden het wenselijk

dat ze bij het gebruik zo veel mogelijk worden ontlast. Wat door bedrijven als prettig wordt ervaren is het hebben van een online tool die je kunt gebruiken om de risico's binnen het bedrijf te inventariseren. Alle branche RI&E's zijn digitaal beschikbaar; dit geldt niet voor alle arbocatalogi.

Een groot aantal branche RI&E instrumenten die op steunpunt RI&E staan maken gebruik van de digitale OiRA (Online Interactive Risk Assessment)-omgeving. Aanmelden is noodzakelijk, zodat de resultaten kunnen worden opgeslagen. Daarnaast hebben verschillende brancheverenigingen een eigen applicatie ontwikkeld voor hun branche RI&E. De branche RI&E's in de Metaal en Transport & logistiek zijn in een eigen softwareomgeving ontworpen, met een overzichtelijke en heldere interface. De branche RI&E's uit de OiRA-omgeving ogen minder gebruiksvriendelijk dan de branche RI&E's die in 'eigen' systemen zijn opgenomen. Niet alle branche RI&E instrumenten zijn openbaar toegankelijk. Instrumenten die zijn afgeschermd kunnen veelal door leden van de branchevereniging gratis of tegen een gereduceerd tarief worden gebruikt. Niet-leden moeten in deze gevallen kosten maken om van de branche RI&E gebruik te maken.

Een tool die te raadplegen is op een draagbaar medium, zoals een app op een iPad of smartphone, vereenvoudigt het proces om de risico's op de werkvloer te inventariseren. De inventarisatie kan dan al lopend door het bedrijf worden gedaan.

Vergroot stimulerende werking van Inspectie SZW

Een aandachtspunt bij het verbeteren van de gebruiksvriendelijkheid van de branche RI&E is dat het instrument daadwerkelijk bijdraagt aan een veilige en gezonde werkomgeving. Zo dient te worden geborgd dat alle relevante risico's een plaats vinden in de RI&E van het bedrijf. Een modulaire opbouw of het inkorten van een RI&E kan ertoe leiden dat, bijvoorbeeld vanwege een gebrek aan kennis en ervaring met het hanteren van het instrument, niet alle relevante risico's adequaat worden geïnventariseerd. De Inspectie SZW geeft hierbij aan dat dient te worden voorkomen dat het opstellen van een RI&E enkel het invullen van een 'Ja' of 'Nee' betreft. Vanuit de Inspectie SZW zijn er signalen dat het op een digitale manier invullen van de RI&E deze manier van invullen in de hand werkt. Hierdoor zouden bedrijven bij het invullen van de RI&E onvoldoende stilstaan bij de potentiële blootstelling aan arborisico's. Dit komt pas naar voren op het moment dat een bedrijf de Inspectie SZW op bezoek krijgt. Bedrijven hebben hierbij het beeld dat in het geval van een bedrijfsongeval de Inspectie SZW het standpunt hanteert dat dit risico onderdeel had moeten zijn van de RI&E. Tegelijkertijd zijn niet alle mogelijke situaties (die kunnen ontstaan) op voorhand te voorzien, en dus niet op te nemen in de branche RI&E of RI&E van het bedrijf.

Tegelijkertijd komt uit het onderzoek naar voren dat de mogelijkheid van een bezoek van de Inspectie SZW voor bedrijven geen reden is om met de (branche) RI&E aan de slag te gaan. De kans op een inspectie wordt klein geacht en op het moment dat een bedrijf niet beschikt over een RI&E krijgt het bedrijf eerst drie maanden tijd om alsnog een RI&E op te stellen.

De preventieve werking van een dreigende inspectie kan worden vergroot door de handhaving vanuit de Inspectie SZW te vergroten. Dit kan door het aantal inspecties te intensiveren. Tegelijkertijd brengt dit naar verwachting aanzienlijke kosten met zich mee. Een andere mogelijkheid is om een strikter handhavingsregime te hanteren, bijvoorbeeld door bij het ontbreken van een RI&E het bedrijf niet langer drie maanden

de tijd te geven om de RI&E alsnog op te stellen. Bedrijven die een RI&E hebben die niet voldoet kunnen bijvoorbeeld een maand in plaats van drie maanden te tijd krijgen om wijzigingen door te voeren of bij een strikter beleid direct beboet worden.

Tot slot, de Inspectie SZW komt bij veel bedrijven op bezoek en kan trends in het gedrag van bedrijven signaleren. Dit is bijvoorbeeld mogelijk als de inspectie signaleert dat in korte tijd bij meerdere bedrijven (in een sector) zich soortgelijke incidenten hebben voorgedaan. Communicatie vanuit de Inspectie SZW over deze risico's, hoe ze te vermijden en hoe bedrijven hierop kunnen anticiperen (bijvoorbeeld bij het gebruik van de RI&E) kan bijdragen aan het verminderen van arborisico's.

6 Conclusie

De arbocatalogus is een hulpmiddel om te voldoen aan de doelvoorschriften uit de Arbowet. Een bedrijf dat volgens een door de Inspectie SZW getoetste arbocatalogus dat in de beleidsregel is opgenomen werkt, voldoet aan de wettelijke normen en doelvoorschriften voor die onderdelen die in de arbocatalogus staan. De branche RI&E is een hulpmiddel dat bedrijven kunnen gebruiken om op grond van artikel 5 van de Arbeidsomstandighedenwet een RI&E op te stellen. Bedrijven met minder dan 25 werknemers die gebruikmaken van een erkende branche RI&E zijn vrijgesteld van toetsing van hun RI&E.

In dit onderzoek zijn de mogelijkheden om het gebruik van en de samenhang tussen de arbocatalogus en de branche RI&E te verbeteren in kaart gebracht. Om inzicht te verkrijgen is gekeken naar de ervaringen die bedrijven hebben met de momenteel 163 beschikbare arbocatalogi en de 188 branches waarvoor een branche RI&E beschikbaar is; bij 121 branches is het instrument erkend.

Voorgaande helpt voor een goed begrip van onderstaande conclusies uit het onderzoek.

Wat is de dekkinggraad van de arbocatalogi en van de branche RI&E?

De dekkinggraad van de 163 arbocatalogi bedraagt op basis van het aantal banen van werknemers 59%. De dekkinggraad op basis van het aantal bedrijven met meer dan één werkzaam persoon bedraagt 57%. De 121 branches met een erkende branche RI&E vertegenwoordigen een brede range aan sectoren. De dekkinggraad wat betreft het aantal banen van werknemers voor de erkende branche RI&E bedraagt 44%. De dekkinggraad op basis van het aantal bedrijven met meer dan één werkzaam persoon bedraagt 39%. Met de algemene MKB RIE meegerekend is de dekkinggraad voor MKB-bedrijven 100%.

In hoeverre is er inhoudelijk overlap tussen de arbocatalogi en de branche RI&E?

Uit dit onderzoek komt naar voren dat een sterke inhoudelijke overlap bestaat tussen beide instrumenten. De informatie die in de arbocatalogus is opgenomen maakt (soms in verkorte vorm) deel uit van de branche RI&E. Sociale partners geven aan dat de inhoudelijke overlap tussen beide instrumenten logisch is, omdat de arbocatalogus de risico's bevat waarvan de sociale partners met elkaar hebben onderkend dat ze belangrijk zijn. Wel bestaan er verschillen in de formulering en reikwijdte van risico's en maatregelen tussen beide instrumenten. Bedrijven gebruiken de arbocatalogus vooral als naslagwerk en de branche RI&E vooral als praktisch hulpmiddel. De arbocatalogus biedt meer dan de branche RI&E visuele ondersteuning van de informatie in de vorm van pictogrammen, afbeeldingen, foto's en filmpjes.

Hoe kunnen arbocatalogi en (branche) RI&E actueel en levend worden gehouden?

Uit de webenquête komt naar voren dat ongeveer een kwart van de respondenten die bekend zijn met één van beide of beide instrumenten aangeeft dat de instrumenten niet actueel zijn. Hieruit valt op te maken dat ongeveer drie kwart van de bedrijven geen problemen ervaart met de actualiteit van de instrumenten. Bedrijven die in de interviews zijn gesproken, bevestigen het beeld dat de actualiteit en volledigheid van de instrumenten niet als een probleem wordt ervaren.

Voor een goede beantwoording van de vraag is van belang om kennis te hebben van de huidige wijzen waarop beide instrumenten actueel en levend worden gehouden:

- Voor erkenning van de branche RI&E is instemming nodig van ten minste één werkgeversorganisatie en van alle, bij de cao betrokken, werknemersorganisaties. Rondom het opstellen van de branche RI&E wijzen sociale partners ook een beheerder van het instrument aan. In veel gevallen is dit de branchevereniging. De beheerder onderhoudt het instrument, zorgt ervoor dat onduidelijkheden worden weggenomen en heeft de ruimte om, binnen de afgesproken mandatering, nieuwe oplossingen toe te voegen. Bij grootschalige veranderingen (actualiseren) of bij het opnieuw erkennen van het instrument is wederom instemming van de sociale partners nodig.
- De inhoud van de arbocatalogus komt tot stand na onderhandelingen tussen sociale partners. De belangen van de sociale partners variëren tussen enerzijds het borgen van de veiligheid en de gezondheid en anderzijds het beperken van de kosten die met de maatregelen gepaard gaan. De tijd die sociale partners nodig hebben om overeenstemming te bereiken is niet altijd hetzelfde. Tijdens dit onderzoek is door sociale partners aangegeven dat de doorlooptijd kan variëren van een half jaar tot een paar jaar (bijvoorbeeld de bandenkooi in de Banden en wielenbranche). Nadat sociale partners een akkoord hebben bereikt, dient vervolgens de Inspectie SZW akkoord te geven op de (aanpassingen in de) arbocatalogus.

Het gebrek aan actualiteit van de instrumenten ervaren bedrijven in de praktijk niet als een groot probleem. Zo wordt de branche RI&E over het algemeen als actueel ervaren. Dit komt mede door de verplichting om deze eens per drie jaar te actualiseren. De arbocatalogus kent geen verplichte driejaarlijkse actualisatie, en is mede daardoor minder actueel. Bedrijven gebruiken de arbocatalogus minder frequent dan de branche RI&E en als ze de arbocatalogus gebruiken is dit vooral als naslagwerk. Hierdoor ervaren bedrijven de (gebrekkige) actualiteit van de arbocatalogus niet als een (groot) probleem. Tegelijkertijd is het wel mogelijk om de actualiteit van de arbocatalogus te verbeteren op het moment dat de afstemming tussen sociale partners versneld kan worden. Hierbij valt te leren van het proces rondom de branche RI&E waar een beheerder kleine wijzigingen (onderhoud) kan doorvoeren. Ook zorgt de verplichting om iedere drie jaar opnieuw de branche RI&E te laten erkennen ervoor dat de branche RI&E minimaal eens in de drie jaar wordt geactualiseerd. Eenzelfde proces is ook voor de arbocatalogi denkbaar.

Hoe kan de effectiviteit van de arbocatalogi en de branche RI&E worden verbeterd? Hoe kunnen bedrijven worden gestimuleerd om meer gebruik te maken van de arbocatalogi en de branche RI&E?

Op het moment dat in een branche een arbocatalogus of een branche RI&E aanwezig is, spelen twee aspecten een belangrijke rol bij het vergroten van het gebruik en de effectiviteit ervan:

1. De bekendheid van de instrumenten en daarmee het inzicht in het nut en de noodzaak (toegevoegde waarde) van het gebruik van de instrumenten. Hierbij is communicatie vanuit de rijksoverheid en vanuit brancheverenigingen cruciaal. Het vergroten van de bekendheid van beide instrumenten kan door:

- a. algemene communicatie vanuit de overheid richting bedrijven over het belang van veilig en gezond werken en hoe het gebruik van de arbocatalogus en de branche RI&E daaraan een bijdrage kan leveren. Een campagne vanuit de rijksoverheid kan hierbij helpen. Tevens hebben alle bedrijven in Nederland te maken met de Kamer van Koophandel (KvK). De KvK zou dan ook een geschikte organisatie zijn om in de communicatie richting bedrijven – bijvoorbeeld bij de start van een bedrijf of periodiek – aandacht te besteden aan de verplichtingen rondom veilig en gezond werken en de bijdrage die de arbocatalogus en de branche RI&E hieraan kunnen leveren;
 - b. de belangrijke rol die de branchevereniging kan spelen in het informeren van haar leden over relevante ontwikkelingen rondom veilig en gezond werken. Naast communicatie vanuit brancheverenigingen gaat het hierbij ook om actieve ondersteuning bij het goed gebruiken van de instrumenten. Brancheorganisaties kunnen het hebben van een RI&E tevens als voorwaarde voor lidmaatschap stellen;
 - c. de communicatie over beide instrumenten vanuit de rijksoverheid en vanuit brancheverenigingen aan te laten sluiten op de belevingswereld van de ondernemers:
 - i. Veilig en gezond werken helpt om ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid (en daarmee verzuimkosten) te verminderen.
 - ii. Besteed aandacht aan ‘best practices’. Laat collega-ondernemers die gebruikmaken van de instrumenten aan het woord en laat hen vertellen over de wijze waarop deze hen hebben geholpen.
 - iii. Sluit aan bij de actualiteit op het moment dat zich arbeidsongevallen voordoen in de branche.
2. De gebruiksvriendelijkheid van de instrumenten. Het vergroten van de gebruiksvriendelijkheid van de instrumenten maakt het voor ondernemers eenvoudiger om kennis te nemen van de instrumenten en deze te gebruiken. Dit zorgt ervoor dat bedrijven minder tijd kwijt zijn met het gebruiken van de instrumenten. Hierdoor dalen de kosten (in geld en tijd) voor het gebruik van de instrumenten. De gebruiksvriendelijkheid is te vergroten door:
- a. bieden van ondersteuning aan kleinere bedrijven bij het gebruiken van de arbocatalogus en branche RI&E. Dit kan door het inzetten van verbetercoaches in een branche;
 - b. hebben van een modulaire opbouw van de instrumenten. Met behulp van een aantal gerichte vragen bij de start van het gebruik van een online tool krijgt de gebruiker alleen de risico's en maatregelen te zien die voor zijn bedrijf relevant zijn;
 - c. hanteren van eenvoudig taalgebruik en visuele ondersteuning in de arbocatalogus en branche RI&E. Een ‘foto’ zegt soms meer dan duizend

woorden, waardoor risico's en goed gebruik van maatregelen duidelijker overkomen;

- d. zorgen voor een gebruiksvriendelijk platform. De arbocatalogus en de branche RI&E dienen altijd online beschikbaar zijn, het liefst in een gebruiksvriendelijke tool (bijvoorbeeld zoals in Metaal of Transport & logistiek beschikbaar is). Dit platform moet beschikken over een alarmeringssysteem (bij branche RI&E) dat de gebruiker herinnert bij acties die gekoppeld zijn aan het Plan van Aanpak van de branche RI&E.

Naast aandacht voor deze vier aspecten helpt het om de preventieve werking die uitgaat van een dreigende inspectie van de Inspectie SZW te vergroten. Op dit moment zijn de lage kans op een inspectie en het feit dat een bedrijf na een inspectie nog drie maanden de tijd heeft om aanpassingen door te voeren voor bedrijven een reden om niet aan de RI&E-verplichting te voldoen. Het vergroten van de inspectiecapaciteit is een kostbare aangelegenheid. Om die reden kan het verstevigen van het handhavingsregime voor bedrijven een stok achter de deur zijn. Tegelijkertijd heeft de Inspectie SZW veel kennis over incidenten die plaatsvinden. Als de inspectie hierin trends signaleert, dient zij hierover te communiceren (hoe bedrijven het risico kunnen vermijden en hierop kunnen anticiperen) richting de branche.

Hoe kan de samenhang tussen de branche RI&E en de arbocatalogi worden verbeterd? Is het mogelijk om de beide instrumenten te integreren? Zo ja, op welke wijze? Is hier draagvlak voor?

Uit het onderzoek komt naar voren dat het op verschillende manieren mogelijk is om de samenhang tussen de arbocatalogi en de branche RI&E te verbeteren, namelijk:

- *Optie 1. Samenhang verbeteren door aanbrengen van uniformiteit tussen beide instrumenten.* Bij het naast elkaar laten bestaan van de instrumenten (zonder directe digitale link of verwijzing) is van belang dat de uniformiteit en consistentie tussen beide instrumenten wordt vergroot. Dit kan door het hebben van een eenduidige opzet en vormgeving, eenduidig taalgebruik en eenduidige risicobeschrijvingen en maatregelen. In deze situatie blijven beide instrumenten los van elkaar bestaan en worden ze los van elkaar aangeboden.
- *Optie 2. Samenhang verbeteren door directe verwijzing tussen beide instrumenten.* Bij het naast elkaar laten bestaan van beide instrumenten helpt het om een expliciete verwijzing (bij digitale instrumenten een link) tussen de branche RI&E en de arbocatalogus te hebben. Gelet op de wijze waarop beide instrumenten op dit moment worden gebruikt, zou dit betekenen dat vanuit de branche RI&E verwijzingen (koppelingen/links) worden opgenomen naar de arbocatalogus. Door in de branche RI&E op deze verwijzing te klikken komt de gebruiker direct bij de gewenste informatie in de arbocatalogus uit. In deze situatie blijven beide instrumenten los van elkaar bestaan en worden ze los van elkaar aangeboden.
- *Optie 3. Arbocatalogus zowel apart als overgenomen in branche RI&E.* Net als bij de vorige opties blijven beide instrumenten naast elkaar bestaan. De relevante informatie uit de arbocatalogus wordt daarnaast inhoudelijk (voor zover relevant) overgenomen in de branche RI&E (dus niet enkel in een voetnoot of als verwijzing). Tegelijkertijd komt het signaal naar voren dat het één op één aansluiten van de

arbocatalogus en de branche RI&E als lastig kan worden ervaren. Bij onderwerpen waarbij dit niet of slecht mogelijk is, is het mogelijk om specifieke onderdelen uit de arbocatalogus niet over te nemen in de branche RI&E. In de procedure van erkenning van de branche RI&E dient de keuze om specifieke onderdelen uit de arbocatalogus niet over te nemen te worden toegelicht. Dit zorgt ervoor dat een bedrijf alle informatie uit beide instrumenten in ieder geval op één plek bij elkaar heeft staan (in de branche RI&E). Hierdoor hoeft een bedrijf bij het maken van de RIE niet meer separaat de informatie uit de arbocatalogus in een ander document te zoeken. Van belang is om onderscheid te houden tussen risico's en maatregelen waarover sociale partners afspraken hebben gemaakt in het kader van de arbocatalogus en risico's en maatregelen waarvoor dit niet het geval is. Dit onderscheid is te maken door deze risico's en maatregelen apart te markeren, bijvoorbeeld met een (*) of in de vormgeving. De informatie uit de arbocatalogus wordt net als in de huidige situatie gepubliceerd in de Staatscourant. Aanvullend kunnen branches besluiten om de arbocatalogus nog apart te publiceren.

- *Optie 4. Samenhang verbeteren door integratie tot één instrument.* Integreer de arbocatalogi en branche RI&E tot één instrument. Vanuit de inhoud bezien ligt dit voor de hand. Uitgangspunt hierbij is integratie in de branche RI&E. In deze situatie blijft één instrument over dat op één locatie is te raadplegen. Belangrijk aandachtspunt hierbij is wat de Inspectie SZW als toetsingskader gaat hanteren. Binnen het instrument dient dus duidelijk te zijn welke risico's en maatregelen deel uitmaken van het toetsingskader van de inspectie en welke niet. Net als in optie 3 kan dit bijvoorbeeld middels een (*). Bij een keuze tot verbeteren van de samenhang en eventueel integratie van beide instrumenten dient rekening gehouden te worden met het feit dat de arbocatalogus als toetsingskader voor de Inspectie SZW moet dienen. Voordat wordt overgegaan tot integratie van beide instrumenten is van belang om samen met de Inspectie SZW de impact hiervan op de invulling van de werkzaamheden door de inspectie te bepalen.

Sociale partners onderschrijven het belang van een goede samenhang tussen beide instrumenten. Gegeven het feit dat in verschillende branches relatief (omvang hangt samen met omvang van de branche) veel tijd en geld is geïnvesteerd in het ontwikkelen van beide instrumenten, is onder de sociale partners draagvlak voor optie 2 en 3, waarbij de praktische uitvoerbaarheid in het oog dient te worden gehouden¹³.

¹³ Het gaat om het verbeteren van de samenhang (aansluiting), waarbij in de uitwerking rekening wordt gehouden met het behapbaar blijven van de branche RI&E en het waarborgen van de doorwerking van wijzigingen / updates.

A Bronnenlijst

- De Jong (2015). De RI&E, wie kent 'm niet?
- Heesen & de Jong (2013). Op weg naar meer RI&E-gebruik.
- Inspectie SZW (2012). Arbo in Bedrijf.
- Inspectie SZW (2014). Arbo in Bedrijf.
- ITS Nijmegen (2011). De werking van arbocatalogi, Evaluatie van het project arbocatalogi van de Stichting van de Arbeid.
- Stichting van de Arbeid (2015). Handreiking bevordering implementatie arbocatalogus in mkb-bedrijven.
- TNO (2011); Evaluatie Arbowet. Deelproject C Arbocatalogi Eindrapportage.
- Visscher (2015). Raamwerk voor zelfregulering gezond & veilig werken.

B Deelnemers interviews en begeleidingsgroep

Omwille van de privacy van de geïnterviewden en om te voorkomen dat bedrijfsspecifieke gegevens te koppelen zijn aan een specifieke organisatie is geen overzicht van deelnemers aan de interviews en de begeleidingsgroep opgenomen.

De begeleidingsgroep bestond uit een afvaardiging van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de FNV, VNO-NCW en MKB-Nederland.

C Vragenlijst webenquête TNS Nipo

#	Vraag	Antwoordcategorie	Opmerking
1	Hoeveel medewerkers heeft uw bedrijf?	Open Vraag (Numeriek)	Deze vraag is aan alle respondenten voorgelegd
2	Is uw bedrijf lid van een brancheorganisatie?	1. Ja 2. Nee	Deze vraag is aan alle respondenten voorgelegd.
3	Bent u bekend met de arbocatalogus uit uw branche?	1. Ja, ik ben bekend met de arbocatalogus en ik maak er gebruik van 2. Ja, ik ben bekend met de arbocatalogus en ik maak er geen gebruik van 3. Nee 4. Voor mijn branche is er geen arbocatalogus beschikbaar	Deze vraag is aan alle respondenten voorgelegd.
4	U geeft aan bekend te zijn met de arbocatalogus uit uw branche. Als u uw kennis over de arbocatalogus zou moeten aangeven, welke van de onderstaande omschrijving komt het beste met u overeen?	1. Weet ik alles van 2. Weet ik wel wat van 3. Weet ik niet zoveel van	Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand bekend is met de arbocatalogus in zijn of haar branche.
5	In hoeverre denkt u dat andere medewerkers uit uw organisatie in het algemeen goed of slecht op de hoogte zijn van de arbocatalogus uit uw branche?	1. Heel goed 2. Wel goed 3. Niet goed, niet slecht 4. Niet goed 5. Slecht 6. Weet niet	Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand bekend is met de arbocatalogus in zijn of haar branche of wanneer iemand niet bekend is met de arbocatalogus in zijn of haar branche.
6	U geeft aan gebruik te maken van de arbocatalogus uit uw branche. Hoe positief of negatief staat u tegenover het gebruik van de arbocatalogus uit uw branche?	1. Zeer positief 2. Positief 3. Niet positief, niet negatief 4. Negatief 5. Zeer negatief 6. Weet niet	Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand bekend is met de arbocatalogus in zijn of haar branche en hier gebruik van maakt.
7	Kunt u uw antwoord toelichten? Waarom bent u [positief/negatief] over de arbocatalogus uit uw branche?	Open vraag	Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand positief dan wel negatief staat tegenover het gebruik van de arbocatalogus in zijn of haar branche.
8	Hieronder staat een aantal stellingen waarop u de arbocatalogus kunt beoordelen. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens of oneens bent met deze stellingen? - De arbocatalogus is helder en begrijpelijk beschreven - De arbocatalogus is actueel - De inhoud van de arbocatalogus is in korte tijd volledig te begrijpen - De inhoud van de arbocatalogus sluit goed aan bij mijn dagelijkse praktijk - De arbocatalogus is snel vindbaar - De arbocatalogus geeft mij nieuwe inzichten	1. Helemaal mee eens 2. Wel mee eens 3. Niet eens, niet oneens 4. Niet mee eens 5. Helemaal niet mee eens 6. Weet niet	Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand bekend is met de arbocatalogus in zijn of haar branche.
9	Zijn er volgens u nog andere aspecten te noemen die u goed vindt aan de arbocatalogus uit uw branche?	Open vraag	Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand bekend is met de arbocatalogus in zijn of haar branche.
10	In welke mate vindt u dat de arbocatalogus wel of niet helpt om de arbeidsomstandigheden in uw organisatie te bevorderen?	1. Helpt heel goed 2. Helpt wel goed 3. Helpt niet goed, helpt niet slecht 4. Helpt slecht 5. Helpt heel slecht 6. Weet niet	Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand bekend is met de arbocatalogus in zijn of haar branche.
11	U geeft aan gebruik te maken van de arbocatalogus uit uw branche. Welke	1. Zeker wel 2. Waarschijnlijk wel	Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat

	<p>aanpassingen in de arbocatalogus zouden u nog beter in staat stellen om de arbeidsomstandigheden bij u op de werkvloer te bevorderen?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het taalgebruik van de arbocatalogus dient te worden vereenvoudigd. - De arbocatalogus dient beknopter te worden geformuleerd (kost te veel tijd om hier kennis van te nemen). - De vindbaarheid van de arbocatalogus dient te worden verbeterd. - De risico's en maatregelen in de arbocatalogus dienen beter aan te sluiten bij mijn bedrijf. - Het aantal risico's en maatregelen in de arbocatalogus dient te worden vergroot. - Het aantal risico's en maatregelen in de arbocatalogus dient te worden verkleind. - De bruikbaarheid van de oplossingen dient te worden vergroot. - De communicatie over de arbocatalogus dient te worden verbeterd. - Ondersteuning dient te worden aangeboden bij het gebruik van de arbocatalogus. - De actualiteit van de risico's en maatregelen in de arbocatalogus dient te worden verbeterd. 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Misschien wel, misschien niet 4. Waarschijnlijk niet 5. Zeker niet 6. Weet niet 	<p>iemand bekend is met de arbocatalogus in zijn of haar branche en hier gebruik van maakt.</p>
12	<p>Zijn er volgens u nog andere aspecten te noemen die verbeterd kunnen worden aan de arbocatalogus?</p>	<p>Open vraag</p>	<p>Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand bekend is met de arbocatalogus in zijn of haar branche en hier gebruik van maakt.</p>
13	<p>U geeft aan bekend te zijn met de arbocatalogus uit uw branche, maar er geen gebruik van te maken. Welke aanpassingen in de arbocatalogus zouden u doen besluiten om de arbocatalogus te gaan gebruiken?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het vereenvoudigen van het taalgebruik van de arbocatalogus. - Het beknopter formuleren van de arbocatalogus (het kost te veel tijd om hier kennis van te nemen). - Het verbeteren van de vindbaarheid van de arbocatalogus. - Het beter aan laten sluiten van de risico's en maatregelen in de arbocatalogus bij mijn bedrijf. - Het vergroten van het aantal risico's en maatregelen in de arbocatalogus. - Het verkleinen van het aantal risico's en maatregelen in de arbocatalogus. - Het vergroten van de bruikbaarheid van de oplossingen. - Het verbeteren van de communicatie over de arbocatalogus. - Het aanbieden van ondersteuning bij het gebruik van de arbocatalogus. - Het verbeteren van de actualiteit van de risico's en maatregelen in de arbocatalogus 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zeker wel 2. Waarschijnlijk wel 3. Misschien wel, misschien niet 4. Waarschijnlijk niet 5. Zeker niet 6. Weet niet 	<p>Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand bekend is met de arbocatalogus in zijn of haar branche en hier geen gebruik van maakt.</p>
14	<p>Zijn er volgens u nog andere aanpassingen nodig aan de arbocatalogus die u zouden doen besluiten van de arbocatalogus gebruik te maken?</p>	<p>Open vraag</p>	<p>Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand bekend is met de arbocatalogus in zijn of haar branche en hier geen gebruik van maakt.</p>
15	<p>U heeft aangegeven dat er voor uw branche geen arbocatalogus beschikbaar is of dat u hiermee nog niet bekend bent. Als er een arbocatalogus komt voor uw branche en u hiermee bekend bent, wat zou u dan helpen</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zeker wel 2. Waarschijnlijk wel 3. Misschien wel, misschien niet 4. Waarschijnlijk niet 5. Zeker niet 	<p>Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand niet bekend is met de arbocatalogus of wanneer er geen arbocatalogus beschikbaar is in</p>

	<p>om de arbocatalogus te gaan gebruiken?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het taalgebruik in de arbocatalogus moet begrijpelijk zijn. - De inhoud van de arbocatalogus moet snel zijn te begrijpen. - De arbocatalogus moet makkelijk vindbaar zijn. - De risico's en maatregelen in de arbocatalogus dienen aan te sluiten bij mijn bedrijf. - Over de arbocatalogus moet goed worden gecommuniceerd. - De risico's en maatregelen in de arbocatalogus moeten actueel zijn. - Voor het gebruik van de arbocatalogus moet hulp mogelijk zijn. 	6. Weet niet	zijn of haar branche.
16	Zijn er volgens u nog andere aandachtspunten die u (in dat geval) zouden helpen om de arbocatalogus te gaan gebruiken?	Open vraag	Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand niet bekend is met de arbocatalogus of wanneer er geen arbocatalogus beschikbaar is in zijn of haar branche.
17	Wat zou uw bedrijf stimuleren om (meer) gebruik te maken van de arbocatalogus?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Arbocatalogus gebruiksvriendelijker maken 2. Betere communicatie over de arbocatalogus 3. Kwaliteit van de risico's en maatregelen verhogen 4. Handhaving versterken en boetes verhogen 5. Betere/meer ondersteuning vanuit de branchevereniging anders, namelijk... *Open * 6. 	Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand bekend is met de arbocatalogus in zijn of haar branche of wanneer iemand niet bekend is met de arbocatalogus in zijn of haar branche.
18	Wat moet er volgens u gebeuren om de arbocatalogus uit uw branche af te stemmen op de actuele situatie in uw bedrijf?	Open vraag	Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand bekend is met de arbocatalogus in zijn of haar branche.
19	Bent u bekend met de branche RI&E uit uw branche?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, ik ben bekend met de branche RI&E en ik maak er gebruik van 2. Ja, ik ben bekend met de branche RI&E en ik maak er geen gebruik van 3. Nee 4. Voor mijn branche is er geen branche RI&E beschikbaar 	Deze vraag is aan alle respondenten voorgelegd.
20	U geeft aan bekend te zijn met de branche RI&E. Als u uw kennis over de branche RI&E zou moeten aangeven, welke van de onderstaande omschrijving komt het beste met u overeen?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Weet ik alles van 2. Weet ik wel wat van 3. Weet ik niet zoveel van 	Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand bekend is met de branche RI&E.
21	U geeft aan gebruik te maken van de branche RI&E uit uw branche. Hoe positief of negatief staat u tegenover het gebruik van de branche RI&E uit uw branche?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zeer positief 2. Positief 3. Niet positief, niet negatief 4. Negatief 5. Zeer negatief 6. Weet niet 	Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand bekend is met de branche RI&E en hier gebruik van maakt.
22	Kunt u uw antwoord toelichten? Waarom bent u [positief/negatief] over de branche RI&E in uw sector?	Open vraag	Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand positief dan wel negatief staat tegenover het gebruik van de branche RI&E in zijn of haar branche.
23	Beschikt uw bedrijf over een RI&E inclusief Plan van Aanpak?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, de RI&E is getoetst door een gecertificeerde arbodienst/deskundige 2. Ja, de RI&E is vrijgesteld van toetsing omdat mijn bedrijf gebruik heeft gemaakt van een erkende branche RI&E 3. Ja, maar de RI&E is (nog) niet 	Deze vraag is aan alle respondenten voorgelegd.

		<p>getoetst door een gecertificeerde arbodienst/deskundige</p> <p>4. Ja, maar het Plan van Aanpak ontbreekt (nog)</p> <p>5. Nee</p>	
24	<p>Heeft uw bedrijf bij het opstellen van de RI&E voor uw bedrijf gebruikgemaakt van een branche RI&E en/of arbocatalogus?</p>	<p>1. Ja, van zowel de branche RI&E als van de arbocatalogus</p> <p>2. Ja, we hebben alleen de branche RI&E gebruikt</p> <p>3. Ja, we hebben alleen de arbocatalogus gebruikt</p> <p>4. Nee</p>	<p>Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat het bedrijf van de respondent beschikt over een RI&E inclusief Plan van Aanpak.</p>
25	<p>Hieronder staat een aantal stellingen waarop u de branche RI&E van uw branche kunt beoordelen. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens of oneens bent met deze stellingen?</p> <ul style="list-style-type: none"> - De branche RI&E is helder en begrijpelijk beschreven - De branche RI&E is actueel - De inhoud van de branche RI&E is in korte tijd te begrijpen - De inhoud van de branche RI&E sluit goed aan bij mijn dagelijkse praktijk - De branche van RI&E is snel vindbaar - De branche RI&E geeft mij nieuwe inzichten - De lengte/omvang van de branche RI&E is goed - De branche RI&E bevat alle risico's en maatregelen die voor mijn bedrijf relevant zijn - De branche RI&E geeft een juiste prioritering van de risico's - De kwaliteit van de oplossingsmogelijkheden in branche RI&E is goed - Het vergt relatief weinig tijd om op basis van de branche RI&E een eigen RI&E op te stellen 	<p>1. Helemaal mee eens</p> <p>2. Wel mee eens</p> <p>3. Niet eens, niet oneens</p> <p>4. Niet mee eens</p> <p>5. Helemaal niet mee eens</p> <p>6. Weet niet</p>	<p>Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand bekend is met de branche RI&E.</p>
26	<p>Zijn er volgens u nog andere aspecten te noemen die verbeterd kunnen worden aan de branche RI&E uit uw branche?</p>	<p>Open vraag</p>	<p>Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand bekend is met de branche RI&E.</p>
27	<p>In welke mate vindt u dat de branche RI&E uit uw branche wel of niet helpt om de arbeidsomstandigheden in uw organisatie te bevorderen?</p>	<p>1. Helpt heel goed</p> <p>2. Helpt wel goed</p> <p>3. Helpt niet goed, helpt niet slecht</p> <p>4. Helpt slecht</p> <p>5. Helpt heel slecht</p> <p>6. Weet niet</p>	<p>Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand bekend is met de branche RI&E.</p>
28	<p>U geeft aan gebruik te maken van de branche RI&E. Welke aanpassingen m.b.t. de branche RI&E zouden u nog beter in staat stellen een RI&E voor uw bedrijf op te stellen of aan te passen?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het taalgebruik van de branche RI&E dient te worden vereenvoudigd. - De branche RI&E dient beknopter te worden geformuleerd (kost te veel tijd om hier kennis van te nemen). - De branche RI&E dient uitgebreider te worden geformuleerd (branche RI&E is nu te beknopt). - De vindbaarheid van de branche RI&E dient te worden verbeterd. - De risico's en maatregelen in de branche RI&E dienen beter aan te sluiten bij mijn bedrijf. - Het aantal risico's en maatregelen in de branche RI&E dient te worden vergroot. - Het aantal risico's en maatregelen in de 	<p>1. Zeker wel</p> <p>2. Waarschijnlijk wel</p> <p>3. Misschien wel, misschien niet</p> <p>4. Waarschijnlijk niet</p> <p>5. Zeker niet</p> <p>6. Weet niet</p>	<p>Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand bekend is met de branche RI&E en hier gebruik van maakt.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - branche RI&E dient te worden verkleind. - De bruikbaarheid van de oplossingen dient te worden verbeterd. - De communicatie over de branche RI&E dient te worden verbeterd. - De actualiteit van de risico's en maatregelen in de branche RI&E dient te worden verbeterd. - Ondersteuning dient te worden aangeboden bij het gebruik van de branche RI&E. - De prioritering van risico's in de branche RI&E dient te worden verbeterd. - De kwaliteit van de oplossingsmogelijkheden in branche RI&E dient te worden verbeterd. 		
29	Zijn er volgens u nog andere aspecten te noemen die verbeterd kunnen worden aan de branche RI&E?	Open vraag	Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand bekend is met de branche RI&E en hier gebruik van maakt.
30	<p>U geeft aan bekend te zijn met de branche RI&E uit uw branche, maar er geen gebruik van te maken. Welke aanpassingen in de branche RI&E zouden u doen besluiten om wel van de branche RI&E gebruik te maken?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het vereenvoudigen van het taalgebruik van de branche RI&E. - Het beknopter formuleren van de branche RI&E (het kost te veel tijd om hier kennis van te nemen). - Het minder beknopt formuleren van de branche RI&E (branche RI&E is nu te beknopt). - Het verbeteren van de vindbaarheid van de branche RI&E. - Het beter aan laten sluiten van de risico's en maatregelen in de branche RI&E bij mijn bedrijf. - Het vergroten van het aantal risico's en maatregelen in de branche RI&E. - Het verkleinen van het aantal risico's en maatregelen in de branche RI&E. - Het vergroten van de bruikbaarheid van de oplossingen. - Het verbeteren van de communicatie over de branche RI&E. - Het verbeteren van de actualiteit van de risico's en maatregelen in de branche RI&E. - Het aanbieden van ondersteuning bij het gebruik van de RI&E. - Het verbeteren van de prioritering van risico's in de branche RI&E. - Het verbeteren van de kwaliteit van de oplossingsmogelijkheden in branche RI&E 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zeker wel 2. Waarschijnlijk wel 3. Misschien wel, misschien niet 4. Waarschijnlijk niet 5. Zeker niet 6. Weet niet 	Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand bekend is met de branche RI&E en hier geen gebruik van maakt.
31	Zijn er volgens u nog andere aanpassingen nodig aan de branche RI&E die u zouden doen besluiten van de branche RI&E gebruik te maken?	Open vraag	Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand bekend is met de branche RI&E en hier geen gebruik van maakt.
32	<p>U heeft aangegeven dat er voor uw branche geen branche RI&E beschikbaar is of dat u hiermee nog niet bekend bent. Als er een branche RI&E komt voor uw branche en u hiermee bekend bent, wat zou u dan helpen om de branche RI&E te gaan gebruiken?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het taalgebruik in de branche RI&E moet begrijpelijk zijn. - De inhoud van de branche RI&E moet snel zijn te begrijpen. - De branche RI&E moet makkelijk vindbaar zijn. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zeker wel 2. Waarschijnlijk wel 3. Misschien wel, misschien niet 4. Waarschijnlijk niet 5. Zeker niet 6. Weet niet 	Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand niet bekend is met de branche RI&E of wanneer er geen branche RI&E beschikbaar is in zijn of haar branche.

	<ul style="list-style-type: none"> - De risico's en maatregelen in de branche RI&E dienen aan te sluiten bij mijn bedrijf. - Over de branche RI&E moet goed worden gecommuniceerd. - De risico's en maatregelen in de branche RI&E moeten actueel zijn. - Voor het gebruik van de branche RI&E moet hulp mogelijk zijn. 		
33	Zijn er volgens u nog andere aandachtspunten die u zouden helpen om de branche RI&E te gaan gebruiken?	Open vraag	Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand niet bekend is met de branche RI&E of wanneer er geen branche RI&E beschikbaar is in zijn of haar branche.
34	Wat zou uw bedrijf stimuleren om (meer) gebruik te maken van de branche RI&E?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Branche RI&E gebruiksvriendelijker maken 2. Betere communicatie over de branche RI&E 3. Kwaliteit risico's en maatregelen in de branche RI&E verhogen 4. Handhaving versterken en boetes verhogen 5. Kosten van het opstellen verlagen middels bijv. subsidies/belastingvoordelen 6. Betere/meer ondersteuning vanuit de branchevereniging anders, namelijk... *Open* 7. 	Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand bekend is met de branche RI&E in zijn of haar branche of wanneer iemand niet bekend is met de branche RI&E in zijn of haar branche.
35	Wat moet er volgens u (nog meer) gebeuren om de branche RI&E af te stemmen op de actuele situatie in uw bedrijf?	Open vraag	Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand bekend is met de branche RI&E.
36	In hoeverre vindt u dat de arbocatalogus en de branche RI&E uit uw branche op elkaar aansluiten?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Heel goed 2. Wel goed 3. Niet goed, niet slecht 4. Niet goed 5. Slecht 6. Weet niet 	Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand bekend is met zowel de arbocatalogus als de branche RI&E in zijn of haar branche.
37	<p>We weten uit de praktijk dat het gebruik van beide instrumenten bij sommige bedrijven tot verwarring kan leiden en bij andere bedrijven juist niet. In hoeverre bent u het eens of oneens met onderstaande stellingen?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ik vind het verwarrend dat er twee instrumenten bestaan over arbeidsomstandigheden op de werkvloer - Ik vind het verwarrend dat beide instrumenten verschillende arbeidsrisico's in kaart brengen - Ik vind het verwarrend dat beide instrumenten verschillende maatregelen aandragen voor hetzelfde arbeidsrisico 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Helemaal mee eens 2. Wel mee eens 3. Niet eens, niet oneens 4. Niet mee eens 5. Helemaal niet mee eens 6. Weet niet 	Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand bekend is met zowel de arbocatalogus als de branche RI&E in zijn of haar branche.
38	Welke verbetermogelijkheden ziet u om de aansluiting tussen de branche RI&E en de arbocatalogus uit uw branche te verbeteren?	<ol style="list-style-type: none"> 1. De instrumenten dienen inhoudelijk beter op elkaar te worden afgestemd 2. De vormgeving en/of opzet van beide instrumenten dienen beter op elkaar te worden afgestemd 3. Beide instrumenten dienen te worden geïntegreerd tot één instrument 4. Het verbeteren van de aansluiting tussen beide instrumenten vind ik niet nodig 5. Anders, namelijk... *Open * 	Deze vraag is alleen voorgelegd wanneer is aangegeven dat iemand bekend is met zowel de arbocatalogus als de branche RI&E in zijn of haar branche.

D Overzicht van het aantal banen van werknemers en het aantal bedrijven per instrument

* SBI-code komt meer dan een keer voor.

Algemeen

Arbocatalogus	Branche RI&E	Erkend	SBI	Bron	Aantal (banen) werknemers	Aantal bedrijven (totaal)	Aantal bedrijven (meer dan 1 werkzaam persoon)	Aantal bedrijven (2 tot 20 werkzame personen)
Arbocatalogus.nl	-	-	-	CBS	-	-	-	-
Verticaal transport	Verticaal Transport	Ja	-	CBS	-	-	-	-
Werken onder overdruk	-	-	-	CBS	-	-	-	-
Geen	Algemene MKB RI&E	Nee	-	CBS	-	-	-	-
Geen	Checklist Gezondheidsrisico's (max. 40 uur personeel in dienst)	Nee	-	CBS	-	-	-	-
Geen	Kantoren	Nee	-	CBS	-	-	-	-
Geen	Vrijwilligers	Nee	-	CBS	-	-	-	-

Advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening

Arbocatalogus	Branche RI&E	Erkend	SBI	Bron	Aantal (banen) werknemers	Aantal bedrijven (totaal)	Aantal bedrijven (meer dan 1 werkzaam persoon)	Aantal bedrijven (2 tot 20 werkzame personen)
Architecten	Architectenbureaus	Ja	71.11.1;71.11.2	CBS	8.100	6.565	1.280	1.215
Dierenartsenpraktijken	Dierenartsen	Ja	75.00	CBS	7.500	2.200	1.000	950
Geaccrediteerde laboratoria en kalibratie- en inspectie-instellingen	-	-	71.2; 72.1	CBS	50.800	4.450	1.325	1.050
Motorenrevisiebedrijven	Motorenrevisiebedrijven	Ja	71.20.2*	CBS	12.100	1.150	345	295
Onderzoeksinstellingen	-	-	94.99.5;72.11.1*;72.11.2;72.11.3;72.19.2;72.19.3;72.19.9;72.20	BZK	2.800	4.475	1.220	935
Reclameproductie	-	-	-	UAW	1.700	-	-	-

Geen	Advocaten	Nee	69.10.1	CBS	24.500	8.680	2.460	2.300
Geen	Marktonderzoek	Nee	73.20	CBS	15.300	5.650	975	865
Geen	Ontwerpers	Ja	74.10*	CBS	3.700	17.265	830	800

Bouwnijverheid

Arbocatalogus	Branche RI&E	Erkend	SBI	Bron	Aantal (banen) werknemers	Aantal bedrijven (totaal)	Aantal bedrijven (meer dan 1 werkzaam persoon)	Aantal bedrijven (2 tot 20 werkzame personen)
Aannemers Vereniging Metselwerken	Bouwnijverheid	Ja	43.99.3	CBS	1.600	4.750	560	550
Afbouw	Bouwnijverheid	Ja	43.3	UAW	4.315	42.680	6.770	6.570
Bestratingen	Bestrating / Straatmaker	Nee	42.11.2*	CBS	2.900	4.140	735	705
Bouw en infra	Bouwnijverheid	Ja	42.11.1;42.11.2*;42.12;42.13;42.21;42.22;42.91;42.99;41	UAW	116.400	68.450	9.630	8.705
Fundering	-	-	43.99.1	CBS	1.500	200	80	65
Glaszetten	-	-	43.34*	CBS	13.700	12.705	2.500	2.380
Platte daken	Platte daken	Ja	43.91	UAW	3.310	2.815	805	750
Schilderen en vastgoedonderhoud	Schilders-, Afwerkings- en Glasbedrijf	Nee	43.34*;43.39*	CBS	15.400	14.130	2.865	2.735
Slopen	Sloopaannemers	Nee	43.11	CBS	3.200	1.025	265	225
Waterbouw	-	-	42.91*;42.13	CBS	9.000	280	95	70
Geen	Rietdekkers	Ja	43.91*	CBS	5.500	2.815	805	750

Cultuur, sport en recreatie

Arbocatalogus	Branche RI&E	Erkend	SBI	Bron	Aantal (banen) werknemers	Aantal bedrijven (totaal)	Aantal bedrijven (meer dan 1 werkzaam persoon)	Aantal bedrijven (2 tot 20 werkzame personen)
ArboPodium	Podiumkunsten	Ja	90.01.1*;90.01.2*;90.01.3*;90.02*	CBS	6.100	25.320	1.380	1.330
Dierentuinen	-	-	91.04.1	CBS	2.200	120	65	45
Golfaccommodaties	Golfaccommodaties	Ja	93.11.9	CBS	8.600	820	405	360
Grimeurs, visagisten en toneelkappers	Grimeur, Visagist en Toneelkapper	Nee	90.02;96.02.2	CBS	13.200	42.365	2.505	2.435

Openbare bibliotheken	Openbare bibliotheken	Ja	91.01.1*;91.01.9	CBS	8.600	305	175	85
Podiumkunsten 'fysieke belasting, hijsen en heffen'	Podiumkunsten	Ja	90.01.1*;90.01.2*;90.01.3*;90.02*	CBS	15.500	37.975	2.705	2.595
Recreatie	Recreatiebranche	Ja	93.21.1;93.21.2;93.29.1;93.29.9	CBS	14.800	7.475	1.695	1.620
Sport	SportRIE	Ja	93.15.1;93.15.2;93.19.1;93.19.2;93.19.3;93.19.4;93.19.5;93.19.6;93.19.9	CBS	8.900	2.925	555	490
Geen	Keramisten	Nee	90.03	CBS	1.700	29.910	850	845
Geen	Fitnesscentra	Ja	93.13	CBS	12.600	1.325	790	775
Geen	Molens	Ja	91.03	CBS	900	615	90	80
Geen	Sportduikrisicograaf	Nee	93.15.1*	CBS	100	90	15	15

Financiële instellingen

Arbocatalogus	Branche RI&E	Erkend	SBI	Bron	Aantal (banen) werknemers	Aantal bedrijven (totaal)	Aantal bedrijven (meer dan 1 werkzaam persoon)	Aantal bedrijven (2 tot 20 werkzame personen)
Verzekeringen	-	-	65.11.1; 65.11.2; 65.11.3; 65.12; 65.20; 66.22	CBS	81.300	5.495	2.615	2.400
Geen	Woningcorporaties	Ja	68.20.1	CBS	27.700	410	345	135

Gezondheids- en welzijnszorg

Arbocatalogus	Branche RI&E	Erkend	SBI	Bron	Aantal (banen) werknemers	Aantal bedrijven (totaal)	Aantal bedrijven (meer dan 1 werkzaam persoon)	Aantal bedrijven (2 tot 20 werkzame personen)
Ambulancezorg	Ambulancezorg	Nee	86.92.5	CBS	3.900	35	15	-
Betermetarbo.nl	Ziekenhuizen	Ja	86.10.2*; 86.10.3*	UAW	208.300	115	100	5
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg	Ja	86.10.4;86.22.2	CBS	86.700	1.285	270	170
Gehandicaptenzorg	Gehandicaptenzorg	Ja	87.2;87.3	CBS	299.300	1.685	1.100	710
Huisartsen, landelijke	Huisartsenpraktijk	Ja	86.21*	CBS	26.400	9.160	4.345	4.290
Huisartsenposten	-	-	86.21*	CBS	26.400	9.160	4.345	4.290

Jeugdzorg	Jeugdzorg	Ja	87.90.1;88.99.1*	CBS	28.600	1.370	310	235
Kinderopvang	Kinderopvang en Peuterspeelzalen	Ja	88.91.1	CBS	77.400	9.550	2.105	1.675
Thuiszorg	Thuiszorg / ZorgRie	Ja	88.10.1	CBS	153.500	12.100	780	575
UMC's	Ziekenhuizen	Ja	86.10.1	CBS	72.000	15	10	-
Verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg	Verpleeg- en Verzorgingshuizen	Ja	87.1;87.30.1;87.30.2;88.10.1	CBS	432.000	12.725	1.285	720
Welzijn en maatschappelijke dienstverlening	Welzijn	Ja	88.10.2;88.99	CBS	54.600	10.305	1.980	1.655
Ziekenhuizen (algemene en categorale)	Ziekenhuizen	Ja	86.10.2*;86.10.3*	UAW	208.300	115	100	5
Geen	Chiropractoren	Nee	86.91.9	CBS	8.000	31.680	2.035	2.010
Geen	Fysiotherapiepraktijken	Ja	86.91.2	CBS	17.700	8.575	3.210	3.155
Geen	Logopedisten	Ja	86.91.9*	CBS	8.000	31.680	2.035	2.010
Geen	Tandheelkunde	Ja	86.23	CBS	29.700	8.470	4.530	4.450
Geen	Verloskundigenpraktijken	Ja	86.91.1	CBS	1.100	1.550	465	465
Geen	Zorgboerderijen	Ja	87.20*;87.30.1*	CBS	170.300	1.315	775	620

Groot- en detailhandel; reparatie van auto's

Arbocatalogus	Branche RI&E	Erkend	SBI	Bron	Aantal (banen) werknemers	Aantal bedrijven (totaal)	Aantal bedrijven (meer dan 1 werkzaam persoon)	Aantal bedrijven (2 tot 20 werkzame personen)
AGF Groothandelsfonds	Groenten en Fruit (Groothandel)	Ja	46.31	CBS	14.900	1.425	685	550
AGF detailhandel	AGF detailhandel	Ja	47.21	CBS	3.700	1.030	695	690
Ambulante handel	Ambulante handel	Nee	47.81.1;47.81.9;47.82;47.89.1;47.89.2;47.89.9	CBS	7.700	11.530	2.765	2.750
Apothekers (openbare)	RI&E Apotheken	Ja	47.73	CBS	26.800	1.025	805	615
Banden en wielen	Banden- en Wielenbranche	Ja	22.11;45.20.2;45.31.2	CBS	5.200	870	405	350
Bloemendetailhandel	Bloemendetailhandel	Nee	47.76.1;47.76.2	CBS	17.300	3.835	2.265	2.170
Caravan-, camper-, en aanhangerbedrijven en	-	-	-	CBS	-	-	-	-

motorenrevisiebedrijven								
-	Bedrijfsautobedrijf	Ja	45.19.1*;45.19.2*	CBS	8.700	1.000	440	365
-	Mobiele Recreatie- en Aanhangwagenbedrijf	Ja	45.19.4;77.39.9	CBS	4.900	2.030	570	530
-	Motorenrevisiebedrijf	Ja	71.20.2*	CBS	12.100	1.150	345	295
-	Personenautobedrijf	Ja	45.11.2*	CBS	60.500	18.555	7.520	7.195
-	Tankstation	Ja	47.30*	CBS	13.300	845	645	540
-	Tweewielerbedrijf	Ja	30.92;47.64.1	CBS	7.600	2.535	1.520	1.500
-	Wasstraat personen- en bedrijfsauto's	Ja	45.20.5*	CBS	4.800	2.310	745	710
Drogisterijbranche	Drogisterij- en Parfumeriedetailhandel (KNDB)	Ja	47.74.1	UAW	24.221	945	705	675
Gemengde branche en speelgoedbranche	Gemengde branche en speelgoedbranche	Nee	47.65;47.59.7;47.78.9	CBS	24.200	4.415	1.660	1.625
Groothandel in bloemen en planten	Groothandel in bloemen en planten	Nee	46.22	CBS	18.700	2.655	1.325	1.180
Groothandel in eieren, eiproducten en de eiproductenindustrie	-	-	46.33.2	CBS	1.100	115	60	50
Groothandel in levensmiddelen	Groothandel in levensmiddelen	Nee	46.39	CBS	20.000	1.690	595	535
Handel in wijnen en dranken	Dranken en Wijn	Ja	46.34	CBS	5.300	1.825	520	470
Houthandel	Houthandel	Ja	46.73.1;46.13	CBS	7.900	1.570	615	550
Kaasgroothandel	-	-	46.33.1	CBS	5.600	370	170	140
Motorvoertuigen- en tweewielerbranche	-	-	29,0	UAW	75.000	715	390	275
Personenauto- en bedrijfsautobedrijven	-	-	-	CBS	-	-	-	-
-	Bedrijfsautobedrijf	Ja	45.19.1*;45.19.2*	CBS	8.700	1.000	440	365
-	Personenautobedrijf	Ja	45.11.2*	CBS	60.500	18.555	7.520	7.195
Sportwinkel- en modebranche	Fashion (Mode en Schoenen) en Sportdetailhandel	Ja	47.64.2;47.64.3;47.64.4;47.71.1;47.71.2;47.71.3;47.71.4;47.71.5;47.71.6;47.71.7;47.71.8	UAW	108.539	10.955	5.675	5.385
Tank- en wasstations	-	-	-	CBS	-	-	-	-
-	Tankstation	Ja	47.30*	CBS	13.300	845	645	540

-	Wasstraat personen- en bedrijfsauto's	Ja	45.20.5*	CBS	4.800	2.310	745	710
Technische groothandel	Technische Groothandel	Ja	46.73.1*;46.73.2;46.73.3;46.73.4;46.73.5;46.73.6;46.73.7;46.73.8;46.73.9	CBS	35.000	5.220	2.425	2.130
Tuincentra	Groen- en Tuinbranche	Nee	47.76.2*	CBS	9.700	560	420	345
Vis (groothandel)	-	-	46.38.2	CBS	5.200	480	260	210
Visdetailhandel	Visdetailhandel	Ja	47.23	CBS	3.300	800	560	560
Wonen	Wonendetailhandel Inretail	Ja	47.52.4;47.52.5;47.52.6;47.53;47.59.1;47.59.2;47.59.3	CBS	33.500	6.135	3.040	2.930
Geen	Boekhandel en Kantoorvakhandel	Ja	47.61	CBS	2.600	510	270	255
Geen	Detailhandelaren in Verf en Wandbekleding	Ja	47.52.2	CBS	1.000	430	280	275
Geen	Dierenspecialzaken	Nee	47.76.3	CBS	2.600	1.550	775	765
Geen	Elektrotechnische Detailhandel	Nee	47.54.3;47.54.4	CBS	500	235	95	90
Geen	Fotovakhandel	Nee	47.78.1	CBS	800	355	215	210
Geen	Gewasbeschermingsmiddelen	Nee	46.75.2	CBS	1.800	270	125	110
Geen	Groothandel en productiebedrijven in Sieraden- en Horlogebranche	Nee	46.48;26.52;32.12;32.13	CBS	2.300	2.440	415	385
Geen	Handel in Bouwmaterialen (HIBIN)	Ja	46.13*;46.73.9*	CBS	10.400	1.465	525	445
Geen	Home Entertainment retailers	Nee	47.43	CBS	10.500	985	585	565
Geen	Juweliers	Nee	47.77	CBS	5.400	1.500	875	855
Geen	Levensmiddelendetailhandel	Ja	47.11	CBS	291.400	3.055	2.205	1.470
Geen	Optiekbedrijven	Nee	47.78.2	CBS	9.600	1.250	915	890
Geen	Parfumeriebranche	Nee	47.75	CBS	6.400	350	145	135
Geen	Slagersbedrijf	Ja	47.22	CBS	13.000	2.240	1.835	1.810
Geen	Tabaksdetailhandel	Ja	47.26	CBS	2.400	1.220	790	790
Geen	Parketbedrijf	Nee	47.52.6*	CBS	600	555	200	200
Geen	Brandstoffenbedrijf	Nee	46.12	CBS	1.100	450	135	120
Geen	Voertuigdemontage	Nee	46.77.1	CBS	1.200	410	255	245

Industrie

Arbocatalogus	Branche RI&E	Erkend	SBI	Bron	Aantal (banen) werknemers	Aantal bedrijven (totaal)	Aantal bedrijven (meer dan 1 werkzaam persoon)	Aantal bedrijven (2 tot 20 werkzame personen)
Ambachtelijke bakkerijen	-	-	10.71;10.72;47.24.1	CBS	41.700	3.580	2.395	2.125
Betonmortelindustrie	Betonmortelfabrikanten	Ja	23.51;23.63;23.64	CBS	1.600	80	50	40
Betonproductenindustrie	Betonproducten	Ja	23.61.1;23.69	CBS	300	345	185	120
Carrosseriebranche	Carrosseriebranche	Ja	29.20.1;45.20.4	CBS	11.300	2.290	1.065	960
Composietenindustrie	Rubber en Kunststof: Composieten	Ja	22.21;22.22;22.23;22.29	CBS	27.100	1.220	765	485
Fijnkeramische industrie	-	-	23.41;23.42;23.43;23.44;23.49	CBS	100	240	55	45
Flexografisch bedrukken van etiketten	Flexografisch bedrukken van etiketten	Nee	17.29	CBS	2.900	90	55	20
Flexografisch bedrukken van plastic folie	Flexografisch bedrukken van plastic folie	Nee	22.21*	CBS	7.900	185	125	55
Houten en kunststof jachtbouw en waterrecreatieonders teunende activiteiten	Watersport Industrie	Ja	30.12;33.15*	CBS	9.300	2.050	580	515
Industriële bakkerijen	Bakkerijen	Nee	10.71;10.72;	CBS	38.400	2.870	1.930	1.665
Industriële reiniging, milieu onderhoud etc.	-	-	33.15*;33.17;81.22.9	CBS	13.000	2.025	505	435
Installatie en isolatie	Installatie en Isolatiebranche	Ja	33;432	UAW	110.000	25.510	7.730	6.715
Keramische procesindustrie	-	-	23.20;23.31;23.32	CBS	-	65	40	15
Meelfabrikanten	-	-	10.61	CBS	1.200	100	50	35
Metaalbewerking en metaalektro	Metaalbewerking	Ja	24;25;46.72	UAW	218.500	11.415	4.520	3.495
Metaal conservering	-	-	25.50	CBS	8.200	495	300	210
Meubelindustrie	Meubelindustrie	Ja	31.01.1;31.01.2;31.02;31.03;31.09	CBS	16.500	7.780	1.665	1.525
Mode- en interieurindustrie	Mode- en interieurindustrie	Ja	13.91;13.92;13.93;13.94;13.95;13.96;13.99;14.11;14.12;14.13;14.14;14.19;14.20;	UAW	8.700	3.625	755	655

			14.31;14.39					
Natuursteen	Natuursteenbedrijf	Ja	23.70	UAW	647	400	205	195
Orgelbouwers	Orgelbouwers	Ja	32.20	CBS	500	350	60	60
Papier-, karton- en golfkartonproducerende en -verwerkende industrie	Golfkarton	Ja	17.21.2*	CBS	2.100	20	15	-
-	Kartonnage- en flexibele verpakkingen	Ja	17.11;17.12.1;17.12.2;17.12.9;17.21.1;17.21.2*;17.22;17.23;17.24;17.29*	CBS	15.900	350	250	100
Producenten van hard en zacht polyurethaanschuim	Rubber en Kunststof: Hard- en Zacht Polyurethaan Schuim	Ja	22.29	CBS	8.300	625	380	280
Producenten van lijm en katten	Lijmen en Kitten	Ja	20.52	CBS	-	25	20	10
Productie in dranken	Dranken en Wijn	Ja	11.01;11.02;11.03;11.04;11.05;11.06;11.07	CBS	6.400	400	135	110
Rubberproducenten	Rubber en Kunststof: Rubber	Ja	22.11*;22.19	CBS	-	105	70	45
Schoentechniek	Orthopedische Schoentechnici	Nee	15.20	CBS	600	125	45	40
Service en repareren van mobiele werktuigen	-	-	33.12.1;33.12.2;33.12.3	CBS	13.400	3.680	985	865
Sociale Werkvoorziening	Sociale Werkvoorziening	Nee	32.99.1	CBS	101.000	90	90	-
Tapijt en textielindustrie	Textiel- en Tapijtindustrie	Ja	13.92*;13.93*	CBS	5.500	955	355	300
Thermoplastenverwerkende industrie	Rubber en Kunststof: Thermoplasten	Ja	22.29*	CBS	8.300	625	380	280
Timmerindustrie	Timmerindustrie	Ja	16.10.1;16.10.2;16.21;16.22;16.23.1*;16.23.9*;16.24;16.29	CBS	11.600	2.375	940	795
Verf- en drukinktindustrie	-	-	20.30	CBS	5.700	85	65	20
Visverwerking	Visverwerkende industrie	Nee	10.20	CBS	3.100	135	80	50
Vlaktglas	Vlaktglasbranche	Ja	23.11;23.12;23.13;23.14;23.19	CBS	4.300	690	155	120
Vleesindustrie	Vlees- en vleeswarenindustrie	Ja	10.11;10.12*	CBS	7.600	335	150	90
Vleeswaren	Vlees- en vleeswarenindustrie	Ja	10.13*	CBS	7.500	230	120	80

Zacht pvc	Rubber en Kunststof: Zacht PVC	Ja	22.21*	CBS	7.900	185	125	55
Zoetwarenindustrie	Koek en Snoep / Zoetwaren	Ja	10.71*;10.72* ;10.73;10.82. 2	CBS	43.900	3.110	2.040	1.740
Zuivelindustrie	-	-	10.51;10.52	CBS	14.800	300	220	170
Geen	Goud- en zilversmeden	Nee	24.41*	CBS	-	20	-	-
Geen	Reprobedrijven	Nee	18.20	CBS	600	430	45	45
Geen	Houtverwerkende Industrie	Ja	16.21*;16.22* ;16.23;16.24* ;16.29*	CBS	10.400	2.100	810	685
Geen	Scheepsbenodigde den- handelaren, Zeilmakers en Scheepstuigers	Ja	13.92*; 46.14	CBS	9.200	2.545	775	700
Geen	Motorfietsbedrijf	Ja	30.91	CBS	100	60	15	10

Informatie en communicatie

Arbocatalogus	Branche RI&E	Erkend	SBI	Bron	Aantal (banen) werknemers	Aantal bedrijven (totaal)	Aantal bedrijven (meer dan 1 werkzaam persoon)	Aantal bedrijven (2 tot 20 werkzame personen)
Bioscoopbedrijf	Bioscoopbedrijf	Ja	59.14	CBS	4.000	125	65	50
Publieke omroep	-	-	60.10; 60.20	CBS	7.800	300	75	35
Uitgeverijen	Uitgeverijen	Ja	58.11; 58.12; 58.13; 58.14; 58.19; 58.21; 58.29	CBS	26.100	3.580	1.000	855
Geen	ICT	Nee	6.20	CBS	149.800	10	10	-

Landbouw, bosbouw en visserij

Arbocatalogus	Branche RI&E	Erkend	SBI	Bron	Aantal (banen) werknemers	Aantal bedrijven (totaal)	Aantal bedrijven (meer dan 1 werkzaam persoon)	Aantal bedrijven (2 tot 20 werkzame personen)
Agrarische en groene sectoren	-	-	-	-	-	-	-	-
-	Akkerbouw en Volleggrondsteelt	Nee	01.5*	CBS	-	1.930	1.000	990
-	Bloembollenteelt en Bloembollenhandel	Nee	01.1*;01.2*;0 1.3*	CBS	63.000	22.710	11.980	11.550
-	Boomteelt en Vaste plantenteelt	Nee	01.1*;01.2*;0 1.3*	CBS	63.000	35.200	14.685	14.090

-	Bos en Natuur	Nee	02.10*;02.20*	CBS	1.400	445	115	110
-	Fruiteelt	Nee	01.24*;01.25*	CBS	6.300	1.755	985	955
-	Glastuinbouw	Nee	01.25.1*;01.25.4*;01.30.3*;01.30.4*	UAW	39.300	-	-	-
-	Mechanisch Loonwerk	Ja	81.3*	CBS	16.500	9.360	2.620	2.480
-	Melkvee en Graasdieren	Nee	01.41*;01.42*;01.45*	CBS	7.300	25.475	13.690	13.680
-	Paardenhouderij	Ja	01.43*;93.12.5*	CBS	2.900	1.690	570	565
-	Pluimveehouderij	Nee	01.47	CBS	2.300	1.595	990	975
-	Varkenshouderij	Nee	01.46*	CBS	2.300	3.800	2.170	2.160
Akkerbouw en vollegrondsteelt	Akkerbouw en vollegrondsteelt	Nee	01.5*	CBS	-	-	-	-
Bloembollenteelt en -handel	Bloembollenteelt en Bloembollenhandel	Nee	01.1*;01.2*;01.3*	CBS	63.000	22.710	11.980	11.550
Boomteelt en vaste planten	Boomteelt en Vaste plantenteelt	Nee	01.1*;01.2*;01.3*	CBS	63.000	35.200	14.685	14.090
Bos en natuur	Bos en Natuur	Nee	02.10*;02.20*	CBS	1.400	445	115	110
Fruiteelt	Fruiteelt	Nee	01.24*;01.25*	CBS	6.300	1.755	985	955
Glastuinbouw	Glastuinbouw	Nee	01.25.1*;01.25.4*;01.30.3*;01.30.4*	UAW	39.300	-	-	-
Graanbe- en verwerkende industrie	Graanbe- en verwerkende industrie	Ja	01.11*	UAW	6.012	3.085	880	875
Kassenbouw- en installatie	-	-	01.50*	CBS	-	1.930	1.000	990
Mechanisch loonwerk	Mechanisch Loonwerk	Ja	81.3*	CBS	16.500	9.360	2.620	2.480
Melkvee en graasdieren	Melkvee en Graasdieren	Nee	01.41*;01.42*;01.45*	CBS	7.300	25.475	13.690	13.680
Paardenhouderij	Paardenhouderij	Ja	01.43*;93.12.5*	CBS	2.900	1.690	570	565
Pluimvee industrie	Pluimveeverwerkende industrie	Ja	10.12;10.13	CBS	11.100	280	160	85
Toeleveranciers Glastuinbouw	-	-	01.61	CBS	16.400	9.775	2.340	2.195
Tuinbouwprojecten	Groen- en Tuinbranche	Nee	01.50*	CBS	-	1.930	1.000	990
Tuinzaadbedrijven	-	-	01.64	CBS	1.400	50	20	20
Varkenshouderij	Varkenshouderij	Nee	01.46*	CBS	2.300	3.800	2.170	2.160
Geen	Kottervisserij	Nee	03.11	CBS	-	595	175	170

Logies-, maaltijd- en drankverstrekking

Arbocatalogus	Branche RI&E	Erkend	SBI	Bron	Aantal (banen) werknemers	Aantal bedrijven (totaal)	Aantal bedrijven (meer dan 1 werkzaam persoon)	Aantal bedrijven (2 tot 20 werkzame personen)
Contractcatering	Contractcatering	Ja	56.29	CBS	21.800	1.140	400	375
Horeca	Horeca	Nee	55; 56.1;56.21;56.3	CBS	351.300	50.190	28.940	27.545
Geen	Conferentiecentra Facilites	Nee	55.10.2*	CBS	8.800	2.365	715	665
Geen	Conferentiecentra Hospitality	Nee	55.10.2*	CBS	8.800	2.365	715	665

Onderwijs

Arbocatalogus	Branche RI&E	Erkend	SBI	Bron	Aantal (banen) werknemers	Aantal bedrijven (totaal)	Aantal bedrijven (meer dan 1 werkzaam persoon)	Aantal bedrijven (2 tot 20 werkzame personen)
Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie MBO	Middelbaar Beroeps Onderwijs (RI&E MBO)	Nee	85.32	CBS	51.900	1.070	225	135
Hoger beroepsonderwijs	-	-	85.41	CBS	49.100	265	90	45
Kunsteducatie	Kunsteducatie en -participatie	Ja	85.52.1;85.52.2	CBS	5.100	8.970	615	595
Onderwijs (primair)	Primair Onderwijs	Ja	85.20.1;85.20.2;85.20.4	CBS	163.000	1.155	1.015	320
Onderwijs (voortgezet)	Voortgezet Onderwijs	Ja	85.31.1;85.31.2;85.31.3;85.31.4	CBS	124.600	595	365	40
Universiteiten	-	-	85.42	CBS	61.900	220	55	30
Geen	Rijscholen	Nee	85.53	CBS	3.100	8.290	915	890

Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen

Arbocatalogus	Branche RI&E	Erkend	SBI	Bron	Aantal (banen) werknemers	Aantal bedrijven (totaal)	Aantal bedrijven (meer dan 1 werkzaam persoon)	Aantal bedrijven (2 tot 20 werkzame personen)
Defensie	-	-	-	BZK	57.500	-	-	-
Gemeenten	Gemeenten	Nee	-	BZK	145.500	-	-	-
Politie	-	-	-	BZK	62.500	-	-	-

Provincies	-	-	-	BZK	9.400	-	-	-
Rijk	-	-	-	BZK	116.500	-	-	-
Waterschappen	Waterschappen	Nee	-	BZK	9.900	-	-	-

Overige dienstverlening

Arbocatalogus	Branche RI&E	Erkend	SBI	Bron	Aantal (banen) werknemers	Aantal bedrijven (totaal)	Aantal bedrijven (meer dan 1 werkzaam persoon)	Aantal bedrijven (2 tot 20 werkzame personen)
Crematoria	-	-	96.03.2	UAW	800	140	55	45
Grafimedia	Grafimedia	Ja	74	CBS	23.700	60.040	3.870	3.720
Kappersbedrijf	Kappers	Ja	96.02.1	CBS	26.800	23.855	6.035	5.980
Linnenverhuur en wasserijbedrijven	Textielverzorgingsbranche	Nee	96.01.1*	CBS	7.200	490	160	135
Schoenherstellers	Schoenherstellers	Nee	95.23	CBS	500	750	325	325
Textielreinigingsbedrijven	Textielverzorgingsbranche	Nee	96.01.1*	CBS	7.200	490	160	135
Uitvaartzorg	Uitvaartondernemingen	Ja	96.03.1	CBS	7.100	1.580	445	430
Voetverzorging	Voetverzorgingsbedrijf	Ja	96.02.2*	CBS	3.800	29.710	1.180	1.170
Geen	Uurwerkerstellers	Nee	95.25	CBS	200	530	75	70
Geen	Protestantse Gemeenten	Ja	94.91.1	CBS	10.200	775	255	235
Geen	Schoonheidsspecialisten	Ja	96.02.2*	CBS	3.800	29.710	1.180	1.170
Geen	Signbedrijven	Ja	Onbekend	CBS	-	-	-	-
Geen	Dierenpensies	Nee	96.09	CBS	3.600	11.795	950	945

Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht

Arbocatalogus	Branche RI&E	Erkend	SBI	Bron	Aantal (banen) werknemers	Aantal bedrijven (totaal)	Aantal bedrijven (meer dan 1 werkzaam persoon)	Aantal bedrijven (2 tot 20 werkzame personen)
Netwerkbedrijven in de energiesector	-	-	35.12*; 35.13*; 35.14	CBS	23.200	265	100	60
Productie- en leveringsbedrijven in de energiesector (waaronder windenergiebedrijven)	-	-	35.11.1; 35.11.3; 35.12*; 35.13*	CBS	17.900	395	110	95

Productie- en leveringsbedrijven in de energiesector: windenergiebedrijven	-	-	35.11.2	CBS	400	395	135	125
--	---	---	---------	-----	-----	-----	-----	-----

Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening

Arbocatalogus	Branche RI&E	Erkend	SBI	Bron	Aantal (banen) werknemers	Aantal bedrijven (totaal)	Aantal bedrijven (meer dan 1 werkzaam persoon)	Aantal bedrijven (2 tot 20 werkzame personen)
Bloemenveilingen	-	-	82.99.1	CBS	4.000	30	20	5
-	Autoverhuurbedrijf	Ja	77.11.1;77.11.2	CBS	6.300	705	235	200
Contactcenters	-	-	82.20	CBS	11.700	265	105	55
Hoveniers en groenvoorziening	Hoveniers en Groenvoorziening	Ja	81.30*	CBS	16.500	9.360	2.620	2.480
Particuliere beveiliging	Beveiligingsbranche	Ja	80.10;80.20;80.30	CBS	32.000	3.065	730	610
Reisbranche	Reisbranche	Ja	79.11;79.12;79.90*	CBS	20.100	4.770	1.180	1.065
Schoonmaakbranche en glazenwassersbranche	Schoonmaak en Glazenwassersbranche	Ja	81.21;81.22.1;81.22.9*;81.29	CBS	138.200	12.970	3.825	3.370
Tentoonstellingsbedrijven	Tentoonstellingsbedrijven	Ja	82.30	CBS	3.800	1.180	245	215
Uitzendbranche (vaste medewerkers)	Uitzendbranche	Ja	781,0	CBS	20.200	5.935	1.225	1.055
VVV Nederland	-	-	79.90*	CBS	2.200	1.150	185	160
Geen	Schoorsteenvegers	Nee	81.22.2	CBS	-	255	70	65

Vervoer en Opslag

Arbocatalogus	Branche RI&E	Erkend	SBI	Bron	Aantal (banen) werknemers	Aantal bedrijven (totaal)	Aantal bedrijven (meer dan 1 werkzaam persoon)	Aantal bedrijven (2 tot 20 werkzame personen)
Binnenvaart	Binnenscheepvaart	Ja	50.30;50.40.1;50.40.2;50.40.3	CBS	8.500	4.040	2.395	2.350
-	Takel- en Bergingsbedrijf	Ja	52.24.2;45.20.5	CBS	7.500	2.535	860	790
Railinfra	-	-	49.10;49.20	CBS	13.500	30	15	-
Takel- en Bergingsbedrijven	Takel- en Bergingsbedrijf	Ja	52.24.2*;45.20.5*	CBS	7.500	2.535	860	790

Taxivervoer	Taxibedrijven	Nee	49.32.0;49.39 .1	CBS	29.600	600	190	145
Transport en Logistiek	Transport en Logistiek	Ja	49.20*;49.41	CBS	103.100	9.920	4.725	3.770
Zeescheepvaart	Zeescheepvaart	Ja	50.20.1;50.20 .2	CBS	6.000	625	205	145
Geen	Beroepschartervaart	Nee	50.10;50.30*	CBS	4.100	1.010	395	370
Geen	Besloten Busvervoer	Ja	49.39.3	CBS	2.600	160	25	25

Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering

Arbocatalogus	Branche RI&E	Erkend	SBI	Bron	Aantal (banen) werknemers	Aantal bedrijven (totaal)	Aantal bedrijven (meer dan 1 werkzaam persoon)	Aantal bedrijven (2 tot 20 werkzame personen)
Afvalbranche	-	-	38*	CBS	21.500	850	430	290
Geen	Recycling Breken en Sorteren	ja	38.32*	CBS	4.100	390	180	130
Geen	Metaal Recycling	Ja	38.32*	CBS	4.100	390	180	130
Geen	Papier Recycling	Ja	38.32*	CBS	4.100	390	180	130

